АВГУСТ—ҲОСИЛ ТЎПЛАШ ОЙИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

46-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 181 (12.835).
5 АВГУСТ 1964 ЙИЛ
ЧОРШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

Бухоро ғаллакорлари мажбуриятни муддатидан олдин бажардик, деб рапорт бердилар ✱ *Сирдарё ғаллакорлари давлатга 10 миллион пуддан ортиқ дон сотиб, қўшимча мажбуриятларини ҳам бажардилар* ✱ Тошкент, Самарқанд маррага етиб қолди ✱ Сурхондарё, Фарғона, Андижон областларининг ғаллакорлари, давлатга дон сотиш суръатини тезлатингиз!

МАРДЛАРНИ МАЙДОН ЧОРЛАЙДИ

Искандар ЮСУПОВ,
Янгиариқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги Аваз Ўтар ўғли номли колхоз бригада бошлиғи.

Яна бир бор ассалом сизларга, азиз пахтакорлар, ёшуллилар! Мен шу йил баҳор кезларида сизларга «Меҳнатда жасорат кўрсатинг!» деган чақириқ билан мурожаат қилиб, республикамиз 40 йиллик тўйига катта тортиқ билан борайлик, деган эдим. Ўз республикаси, областининг шон-шарафи, шуҳрати учун жон куйдирувчи ҳар бир меҳнаткаш улкан тўйга муносиб совға тайёрлаш учун фидокорлик билан меҳнат қиляпти. Энди баъзи ишларимиз, шу кеча-кундуздаги вазифаларимиз ҳақида яна бир-икки оғиз гапирмоқчиман.

1964 йил — зўр имтиҳон йили. Бу йил ҳаммамиз шу имтиҳондан ўтамиз. Зиммага олган социалистик мажбуриятни ўринлаб, Коммунистик партия, Совет ҳукумати ва қадрдонимиз Никита Сергеевич Хрушчевга бўлган ҳурмат, садоқатимизни яна бир карра намойиш қиламиз.

Икки деҳқон қаерда учрашмасин, аввало инсоний фазилати салом-аликни бажо келтириб, сўнгра «пахта қалай» деб сўрайди. Бу — бежиз эмас. Пахта шон-шуҳратимиз, миллий ифтихоримиз, қардош халқлар ўртасидаги дўстлигимизнинг рамзидир.

Шундай бўлгач ишимизга синчковлик билан назар ташлаб чиқайлик. Зиммага олинган социалистик мажбуриятни бажариш учун нималар қилдик-у, яна нималар қилишимиз керак. Шу ҳақда бош қотирайлик. Ақл-идрок билан иш тутайлик. Ғафлатда қолмайлик. Ҳар бир пахтакор шуни ёдида тутсинки, 3 миллион 600 минг тонналик «оқ олтин» хирмони меҳнат билан, миллионларнинг меҳнати билан, фақат меҳнат билан бунёдга келтирилади.

Мен, аввалги хатимда инсоннинг қўлидан келмайдиган иш йўқ, ҳамма баравар пахта ишқида куйиб-ёнсин, ўзи бошлаган ишни охирига етказмагунча тиниб-тинчимасин, деган эдим. Сиз, азиз ҳамкасблар, шундай қиляпсиз. Пахтачилик бобида шу кунгача қилинган улкан ишлар бунинг шоҳидидир. Баҳор кеч ва серёғин келди. Чигитнинг униб чиқиши хавф остида қолди. Аммо миришкор деҳқонларимиз саросимага тушмади. Майдонда кўкрак кериб турди. Ғўза авжи ўсиб, ҳосил тўплаётган паллада унга бало-қазодек ҳашарот ёпирилди. Бу офатга қарши курашда ҳам механизмлар ва химия бизга ёрдамга келди. Ҳосилни нобуд бўлишдан сақлаб қолдик.

Мен бошлиқ бригада бу йил 63 гектар ерда ғўза ўстиряпти. Гектаридан 60 центнердан «оқ олтин» етиштириш ҳақида сўз берганмиз. Киши мард бўлиб оғзига сўз олдими, нима бўлса ҳам унинг устидан чиқиши керак. Бевафо кишини халқимиз бебурд, субутсиз дейди. Ана шундай тоқи лаънатни бўйинга олмасликка ҳаракат қилишимиз керак. Биз шунга интиляпмиз. Ғўзамиз уч марта комплекс парвариш қилинди. Ҳар гектар ерга 350 килограммдан азотли, 1 тоннадан фосфорли ўғит берилди. Ўртача 28 тоннадан маҳаллий ўғит солинди. Ғўзанинг ҳолати яхши: бўйи бир метрга етди, ҳар тупида 16-18 ҳосил шохи, 8-9 бўлиқ кўсак бор. Ғуж-ғуж шона, гул тўплаяпти. Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши беш марта дориланди, уч марта қондириб суғорилди.

Сиртдан қаралса, аҳвол дурустга ўхшайди. Аммо ҳақиқатдан кўз юммаслик керак. Синчиклаб кузатилса, шу нарса маълум бўладики, ҳали биз кўп иш қилишимиз лозим. Фақат биздагина эмас, кўпчилик пахтакор хўжаликларда ҳам шундай аҳвол мавжуддир. Ғўзанинг ўсиши ва ривожланиши ўтган йилдагидан роса ярим ой орқада қоляпти. Буни кўзимиз билан кўриб турибмиз-ку, қолоқликни тугатиш, парваришни кучайтириш ўрнига баъзи жойда ишни сусайтириб юборяпмиз. Бу ўз-ўзини алдашликдир. Август ойида, ҳатто сентябрь ойининг биринчи ярмида ҳам барча пахтакорлар, ҳамма агрегатлар пайкалларда бўлсин. Манглай терини кўпроқ тўкиб ғўза парваришини кучайтиришимиз зарур. Виждонли, билагида кучи бор ҳар бир кишининг ўрни далададир.

Бундай дейишимнинг боиси бор. Мен юқорида айтганимдек, биз ҳар туп ғўзада ҳозиргача 8-9 бўлиқ кўсак етиштирдик. Бу ўртача 30 центнерлик ҳосил демакдир. Ахир, сиз билан биз, пахтакор ўртоқлар, гектаридан 40-50-60 центнергача «оқ олтин» берамиз, деб ваъда қилганмиз. Шуни кўзлашимиз керак.

Август ойида нималар қилишимиз керак? Бу ҳақда мутахассисларимиз, тажрибакорларимиз жуда яхши маслаҳат беришибди. Одатда август ойида ҳар хил ишлар кўпайиб кетади. Ем-хашак тайёрлаш керак. Мактаб бинолари, чорва фермалари ремонт қилинади. Қишлоқ хўжалик машиналари, агрегатлар ремонтдан чиқарилади, хуллас ишчи кучи турли соҳаларга бўлиниб кетади. Бундай пайтда бошқа ишларга зарар етказмаган ҳолда асосий ишчи кучи ва механизмларни ғўза парваришини қизғин давом эттиришга сафарбар этиш бош вазифадир.

Айрим хўжалик раҳбарлари ҳозирги вақтда ғўзанинг кўкига маҳлиё бўлиб, ҳосил етарли тўпланди деган зарарли кайфиятга берилиб, хотиржам бўлмоқдалар. Ҳатто айрим хўжаликларда культивация тўхтатиб қўйилган. Бу, деҳқончилик қоидасига хилофдир. Август ойида ҳамма майдонларда камида 1,5-2 марта культивация ўтказилиши шарт. Культиваторларга тўсиқлар ўрнатилиши керак.

Ҳосилнинг катта қисми машиналарда терилишини ҳисобга олиб, ғўза баргини сунъий усулда тўктиришга ҳозирдан пухта тайёрлик кўриш талаб этилади. Заҳарли дориворларни вақтида ташиб олайлик. Агрегатларни кўздан кечириб чиқайлик. Шунга эришиш кераккки, дори бир марта сепилгандаёқ 7 - 8 кун ичида ғўза барги тўкилиб бўлсин. Бунинг учун эса ишнинг сифатига алоҳида эътибор берайлик.

Бу йил терим машинаси кенг фронт бўйлаб ишлайдиган йил бўлади. Республикамиз бўйича камида 1-1,5 миллион тонна пахтани «зангори кема»ларда териб оламиз деганмиз. Дўппини бир айлантиргунча фурсат ўтиб кетади. Бу улкан ишга шаймизми, доғда қолмаймизми, хижолат чекмаймизми? Шу ҳақда чуқур ўйлайлик. Лекин эътироф этайликки, бу соҳада ҳали жиддий нуқсонларимиз бор. Ўзимиз: ҳосил кўп бўлса машина яхши ишлайди, ғўзанинг бўйи бир метр, шохи калта бўғин бўлса, иш унуми юқори бўлади деймиз. Ғўзамизга бир назар ташлайлик-чи, шундаймикан? Йўқ, ундай эмас, ҳозир ғўза уч хил: паст бўйли, ўрта бўйли ва новча. Паст ғўзаларни қўшимча парвариш қилайлик. Атрофида парвона бўлайлик. «Шарбат»га қондирайлик. Экинимизни тобига қараб, маромида суғориб борайлик, культивацияни сира тўхтатмаслик керак. Ғўза ўсиқ, кўсак тўкилади деган гаплар беҳуда. Шу хаёл билан культивацияни бўшаштириш битта кўсакни деб 4-5 та кўсакни қўлдан бериб қўйишдир.

Машинамиз шай, техникамиз теримга тайёрми? Яна бир карра назоратдан ўтказайлик. Яқинда колхозимизда машина теримига тайёрлик масаласи муҳокама қилинди. Колхоз 7 та янги пахта териш машинаси сотиб олди. Қўлда борлари ремонтдан чиқарилди. Шундай қилиб, 15 та пахта териш машинасига эгамиз ёки машинада 550 гектар ердан 1100 тонна пахта териб оламиз. Мен «ХВС-1,2» машинаси билан 150 тонна пахта тераман. Бригадамиз 80 процент майдондаги ҳосилни «зангори кема»да териб олади. Бу йил ҳар бир машинада ўртача 80 тонна «оқ олтин» терилади. «Зангори кема»лар икки сменада ишлайди. Ҳосил машинада териладиган карталар ажратиб чиқилди. Бироқ, кишини ташвишга соладиган, ранжитадиган, уялтириб қўйиши мумкин бўлган нуқсонлар ҳам йўқ эмас. Гапни лўнда қилиб айтганда, айрим машиналар сифатсиз ремонт қилинган. Пахтани қоп-қанорсиз ташишга тележкалар етишмайди. Йўл, кўприклар ремонти тугалланмаган. Бу нуқсонларни тезда бартараф этишимиз керак. Ҳар бир механик-ҳайдовчи эси борида этагини ёпсин.

Икки оғиз сўз чеканка ҳақида. Чеканка дегани ҳосилга ҳосил қўшиш дегани. Биз бултур чеканкани вақтида сифатли қилиб ўтказдик. Натижада ҳосилдорлик шу ҳисобга гектар бошига 3-4 центнер кўпайиб, гектаридан 53 центнердан ҳосил олинди. Кўсакнинг салмоғи ортди. Биринчи сорт пахта кўпайди. Бу йил ҳам чеканкани ўтган йилдагидек вақтида яхшилаб ўтказяпмиз.

Чеканка барча хўжаликларда агротехниканинг муҳим тадбири сифатида ўтказилиши лозим. Бу ишга энг тажрибали кишилар ажратилиши керак. Имконият бўлган жойда эса чеканкани машинада ўтказишга не етсин! Одатда ўсимликнинг бўйи бир метрга етиб, ҳар тупда 14-16 ҳосил шохи пайдо бўлганда чеканка ўтказилади. Ҳозир кўпчилик хўжаликларда ғўза айнан шундай. Шу сабабли уни кечиктиришга ҳақимиз йўқ. Аммо айрим жойларда бўйи паст, ҳосили кам ғўзалар ҳам йўқ эмас. Ундай жойларда шошилмаслик керак. Қош қўяман деб кўз чиқариб қўймайлик. Фан, техника ютуқлари илғор тажрибаларга асосланиб иш тутайлик. Бу ишда қишлоқ хўжалик мутахассислари ўз вазифасини яхши ўтасин, деҳқонга ёрдам берсин.

Ҳурматли пахтакор дўстлар! Одамга ўтган умрига қараб эмас, яратган моддий бойлигига, жамиятга келтирган нафига қараб, ташкилотчилиги ва тадбиркорлигига қараб баҳо берилади. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 40 йиллик тўйига тўёна тайёрлаш, 3 миллион 600 минг тонна ўзбек «оқ олтин»и етиштириш йўлида катта ва самарали ишлар қилдик. Аммо манзилга бемалол етиш, «оқ олтин» хирмонига ғалаба байроғи тикиш учун яна бир зўр беришимиз, ҳар қандай қийинчиликка бардош бериб олға, фақат олға интилишимиз керак. Манглай тери тўкиб мавжуд ҳосилни тўла сақлаб қолайлик. Яна ҳосилга ҳосил қўшайлик. Қовун сайли, тўй-томоша, сафарларни вақтинча тўхтатиб турайлик. Она-Ватанга ваъда қилинган пахтани етказиб берилган куни тўйимизга тўй қўшилади. Ҳозир эса ҳамманинг ўрни далада! Мардларни майдон чорлайди!

КОНТРОЛЬ ПОСТЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ

НОШУД БРИГАДИР

Кўмаклашувчи группамиз номига ташвишли сигнал келди. Унда Бўриев бошлиқ бригадада дала ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги, меҳнат интизоми издан чиққанлиги, ҳосил тўплаш тўхтатиб қўйилганлиги хабар қилинибди. Группа аъзолари бригададаги ҳақиқий аҳволни кўздан кечирдилар. Улар бу ерда ғўза парвариши сифатсиз ўтказилаётганини, айрим карталарни бегона ўт босиб кетганини, колхозчиларнинг кўпчилиги дала ишига қатнашмаётганини, ўсимликлар ҳашаротга ем бўлаётганини кўрдилар. Бунинг устига бригадир Бўриев ва табелчи Шарипов ёлғон маълумотлар бериб келгани ҳам аниқланди.

Контролёрлар нуқсонларни кўрсатганида, Бўриев уларни тузатиш учун ҳеч қандай чора кўрмади. Группа аъзолари нўноқ бригадирни ишдан олиб ташлашни лозим топдилар. Колхоз правлениеси уларнинг фикрини қувватлади. Бригадага жонкуяр, моҳир ташкилотчи киши раҳбар қилиб қўйилиши туфайли шу топда ишлар юришиб кетди. Йўл қўйилган хатолар жадал тузатилмоқда.

Т. ЭШОВ,
Сариосиё бошқармасидаги «Коммунизм» колхози кўмаклашувчи группасининг бошлиғи.

ШУ ҲАМ МИРИШКОРЛИКМИ?

Гулистон бошқармасидаги Фрунзе номли колхознинг ўртоқ Мустафоқул Тўғизбоев бошлиқ бригадаси аъзолари 106 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил кўтаришга сўз берганлар. Лекин бригадада дала ишлари суст. Бригаданинг 32 аъзосидан фақат 10-12 киши ишга чиқяпти.

Бригадада суғориш агротехникаси қўпол равишда бузилмоқда. 27 гектар майдондаги ғўзалар маромида суғорилмаганлиги оқибатида ,шона ва гулларини тўкиб юбормоқда. Бунинг устига худди шу майдондаги ғўзалар чала ягана қилинган.

Ғўза қатор оралари ниҳоятда сифатсиз культивация қилинмоқда. Механизатор Тожиқул Умаров қатор ораларидан чала-чулпа эгат оляпти, карталарнинг четидаги ғўзаларни трактор айланишида эзиб юборяпти.

Бригада далаларида сув талаб ғўзалар анча бор. Лекин сувчилардан Эшназар Султонов ва Тиллабек Тўғизбоев ўртоқлар суғоришни кўнгилдагидек уюштирмаяптилар. Улар далага жуда кеч чиқиб, барвақт қайтадилар. Эгатларга сувни тараб қўйиб, ундан хабар олмайдилар. Бригадада ғўзаларга «шарбат» суви ҳанузгача оқизилгани йўқ.

Н. РЎЗИБОЕВ.
Сирдарё области.

«Правда» ва «Известия» газеталари редакцияларининг саволларига СССР Министрлар Совети Раиси ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВнинг жавоблари

Савол. 1963 йил 5 августда Совет Иттифоқи, Америка Қўшма Штатлари ва Буюк Британия ҳукуматлари атмосферада, космик фазода ва сув остида ядро қуроли синовларини тақиқлаш тўғрисидаги Шартномага ўз имзоларини чеккан эдилар. Ана шу Шартноманинг бир йиллиги муносабати билан нима дейиш мумкин?

Жавоб. Москва Шартномасининг бевосита натижаси — инсон нафас олаётган ҳавонинг, у истеъмол қилаётган озиқ-овқатнинг радиоактив кукунлар билан заҳарланишига чек қўйилиши Шартнома имзоланаётган вақтдаёқ маълум эди. Ҳозирги кунда, яъни орадан бир йил ўтгач, Шартноманинг халқаро вазиятга ҳам ижобий таъсир кўрсатганлиги равшанроқ кўриниб турибди. Бу Шартномага 100 дан ортиқ давлат қўшилди. Москва Шартномасининг имзоланганлиги халқаро кескинликни юмшатишга ёрдам берди. Уч муҳитда ядро синовлари тақиқланганидан кейин, ядро қуролини космосга олиб чиқадиган йўлни ёпиб қўйишга ҳамда давлатларнинг ядро арсеналларига қўшилаётган парчаланувчи материаллар оқимини бирмунча камайтиришга муваффақ бўлинди.

Москва Шартномасининг аҳамияти эндиликда эътироф этилди, дейиш мумкин. Бироқ, шуни таъкидлаб қўйиш зарурки, бу Шартнома ҳам, мен айтиб ўтган бошқа масалалар устида тузилган битимлар ҳам қуролсизланишга доир туб масалаларни ҳали тўла ҳал қилиб бера олмайди. Бу, ана шу энг муҳим проблемани ҳал қилишга осонлик билан киришиш мумкин бўлган марраларга яқинлашиш учун ёрдам беради, холос.

Савол. Москва Шартномаси тузилганлиги натижасида халқаро кескинлик юмшай бошлади. Сизнинг фикрингизча, шу йўлни қандай қилиб мустаҳкамлаб қолиш мумкин бўлур эди?

Жавоб. Шундай қилиш кераккки, давлатлар эришилган натижалар билан кифояланиб қолмай, эътиборни ҳал бўлмаган бошқа масалаларга қаратишлари лозим. Халқаро иқлимни соғломлаштириш, биринчи галда, ана шу масалаларга боғлиқдир. Даставвал, гап Германия масаласини тинч ҳал этишга эришиш йўли билан ўтган урушнинг оқибатларини тугатиш устида боради. Шундай қилинмаса, ёппасига ва батамом қуролсизланиш проблемасининг ёнига яқинроқ бориш қийин. Бу проблемани ҳал қилишнинг муҳимлигини ҳамма тан олмоқда. Территория низоларини ва чегаралар тўғрисидаги масалаларни ҳал қилиш учун давлатлар куч ишлатишдан воз кечажаклари тўғрисида халқаро битим тузиш масаласи ҳам кун тартибига қўйилмоқда. Кариб денгизи ҳавзасида, Шарқи-Жанубий Осиёда, Кипрда, Арабистон ярим оролида мавжуд бўлган кескинлик ўчоқларини ўчириш зарур.

Менинг фикримча, Москва Шартномаси тузилганидан бери ўтган бир йил халқаро ҳаётни янги тажриба билан бойитди: маълум даражада ишонч захираси яратиб олингач, фақат расмий битимлар тузиш воситаси билангина эмас, балки «ўзаро ўрнак кўрсатиш» сиёсати асосида ҳам халқаро кескинликни юмшатиш ҳамда турли соҳаларда бир битимга келиш сари илгарилаб боравериш мумкин. Шу сабабдан, ана шу ишонч захирасини авайлаш, унинг камайиб қолишига йўл қўймаслик, бунинг аксича, уни ҳар тарафлама мустаҳкамлаш ва кенгайтириш айниқса муҳимдир.

Хуллас, халқаро кескинликдан қутулиб олмоқ учун ҳали кўп меҳнат қилиш ҳамда умумий тинчликни лозим даражада мустаҳкамлаб бориш керак, умумий тинчлик неъматларидан катта ва кичик — ҳамма давлатлар, барча халқлар баб-баравар фойдаланган бўлур эди. Шуни қатъий қилиб айта оламанки, бу олижаноб соҳада Совет Иттифоқи қўллан келган ҳамма чораларни кўради.

БУХОРО ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ КАТТА МУВАФФАҚИЯТИ

Бухоро областининг колхозчилари, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассислари, партия, совет ташкилотлари катта меҳнат ғалабасига эришдилар. Улар давлатга ғалла сотиш юзасидан олинган мажбуриятларни муваффақиятли бажардилар.

Область колхоз ва совхозлари суғориладиган ерларда биринчи марта мўл ҳосил етиштириб, давлатга 500 минг пуддан кўпроқ юқори сифатли дон сотдилар.

Бухоро, Ғиждувон ва Навоий ишлаб чиқариш бошқармалари ғаллакорларининг эришган муваффақиятлари ҳаммани қувонтиради. Улар ўзларининг социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар.

Ғиждувон ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Тошработ», Ленин номли, Вобкент ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Пахтакор», Куйбишев номли, Навоий ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Бухоро», «Коммунизм» колхозлари, «Қоғон» совхози ва бошқа хўжаликлар дон етиштириш йўлидаги курашга муносиб ҳиссаларини қўшдилар.

Гектар бошига юз центнер ҳосил олиш учун курашаётган комсомол-ёшлар бригадаларининг кўпи гектаридан 35-40 центнердан дон олиб, биринчи маррани муваффақиятли суратда эгалладилар ва такрорий экинлардан юқори ҳосил етиштириш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Вобкент ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Шофрикон» колхозида Ш. Аҳмаджонов бошлиқ бригада, Шофрикон ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Гулистон» колхозида С. Жумаев бошлиқ бригада, шу ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ленинград» колхозида Ю. Иноятов бошлиқ бригада, Охунбобоев номли колхозда О. Мўминов бошлиқ бригада жуда яхши натижаларга эришдилар.

Область колхоз ва совхозлари давлатга қоракўл тери сотиш йиллик планларини, гўшт, сут ва тухум топшириш ярим йиллик планларини ҳам бажардилар.

Область пиллачилари ҳам катта ғалабани қўлга киритдилар. Улар пилла тайёрлаш планини 3 августда бажариб, тайёрлаш пунктларига 1941 тонна юқори сифатли пилла топширдилар.

Бухоро область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳозирги вақтда бутун куч-ғайратларини юбилей йилида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш юзасидан белгиланган марраларга муваффақиятли суратда етиб олишга, чорва моллари қишловига намунали тайёргарлик кўриш ҳамда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада интенсивлаш вазифаларини ҳал этишга муносиб ҳисса қўшишга сафарбар қилмоқдалар. (ЎзТАГ).

Ғалла фронтида

Ўзбекистон ССР областларида дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1964 йил 4 августга бўлган

МАЪЛУМОТ
(Мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Мавсумда	Бир кунда
СИРДАРЁ	135,7	2,0
ҚАШҚАДАРЁ	126,0	2,8
БУХОРО	100,2	0,6
Самарқанд	96,0	2,9
Тошкент	94,1	1,6
Андижон	91,9	0,2
Фарғона	70,0	0,4
Сурхондарё	68,7	0,7
Хоразм	4,3	—

Н. С. ХРУШЧЕВ ЗАВОЛЖЬЕ ДЕҲҚОНЛАРИ ҲУЗУРИДА

ЕРШОВ, (Саратов области), 4 август. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев бу ерга келди.

Н. С. Хрушчев бугун уч хўжалик билан «Ершовский» совхози, «Рефлектор» колхози ва «Декабрист» совхози билан танишди. «Ершовский» совхози уруғчилик хўжалигидир. Бу совхозда буғдойнинг машҳур «саратовская-38» нави етиштирилади. Бу ерда ана шу навни Заволжье «мўъжизаси» деб атайдилар.

Никита Сергеевич совхознинг ана шу нав буғдой экилган учинчи бўлими даласини бориб кўрди. Бу далада гектаридан 22 центнер ҳосил олиш кутилади. «Рефлектор» колхози барча деҳқонларнинг агрохимия асосларини эгаллаш йўлидаги ҳаракати ташаббускори сифатида ном чиқарди. Бу хўжаликда қиш фаслида 280 киши, бутун бошқармада эса бир ярим мингдан ортиқ киши агрохимия асосларини ўрганди.

«Ершовский» совхози ва «Рефлектор» колхози областдаги энг кекса хўжаликларнинг бири бўлса (улар ўттизинчи йилларнинг бошларида ташкил этилган эди), «Декабрист» совхози ташкил этилганига атиги тўққиз йил бўлди. Аммо бу хўжаликни ташкил этиш учун қилинган харажатлар уч йил ичида тўла қопланди. Ҳозирги вақтда «Декабрист» совхози областдаги етакчи хўжаликларнинг биридир.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев совхоз далаларида бўлди, унинг механизациялаштирилган хирмони билан батафсил танишиб чиқди. Изоҳ бериб турган совхознинг бош инженери В. В. Лубков ифтихор билан бундай деди:

— Бизнинг хирмонимизда одам донга қўлини ҳам тегизмайди.

Никита Сергеевич хирмондаги ишларнинг уюштирилишига юксак баҳо берди, шу ердаги транспарантга эътибор билан қаради. Транспарантга шу сўзлар ёзилган эди: «Совхознинг ғаллакорлари! Бу йил ҳар центнер дон етиштириш таннархини икки сўмгача камайтирайлик!». Иккинчи бир транспарантда бундай дейилган эди: «Совхоз хирмонларидан ҳар соат ичида давлатга 500-600 центнер дон юбориб туришимиз керак!»

Ғалла ўрим-йиғими қизиб кетди. Ершов ишлаб чиқариш бошқармаси, бутун Заволжье қишлоқ меҳнаткашлари ўз зиммаларига олган мажбуриятларни бажаришга зўр бериб ҳаракат қилмоқдалар.

Н. С. Хрушчев «Декабрист» совхозининг клубида хўжалик раҳбарлари билан суҳбат қилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

МУКОФОТ МУБОРАК!

А. С. БОТИРБЕКОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ВРАЧ» ФАХРИЙ УНВОНИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг Ялта шаҳридаги «Ўзбекистон» сил касаллиги санаторийсининг бош врачи Анвар Сатторович Ботирбековнинг сил касаллигига қарши курашни уюштириш ишидаги муваффақиятлари, республика аҳолисига даволаш-профилактика ёрдами соҳасида катта кўрсаткичларга эришганлиги учун унга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 4 август.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ялта шаҳридаги «Ўзбекистон» сил касаллиги санаторийсининг врачи Анастасия Ивановна **Миняйчева**, Ялта шаҳридаги «Ўзбекистон» сил касаллиги санаторийсининг санитари Анна Алексеевна **Преображенская** ва Ялта шаҳридаги «Ўзбекистон» сил касаллиги санаторийсининг медицина ҳамшираси Жанна Александровна **Штанченко** медицина хизматини яхшилаш ва республикада сил касалига дучор бўлганларнинг соғлиғини сақлаш соҳасида қилган хизматлари учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотландилар.

Уйсозлар ҳиммати

❊ Қишлоқда дастлабки йирик панелли уйлар ❊ Йирик панеллар вагонларга ортила бошланди ❊ „Узглавстрой" уйсозлик заводлари бўлган шаҳарларда ғиштин уйлар қурмасликка қарор қилди.

Ҳозир республикамизда йилига 450 минг квадрат метр уй-жой майдонини қуришга етадиган йирик панеллар ишлаб чиқара оладиган ўнта уйсозлик корхоналари ишлаб турибди. Янги уйсозлик заводлари қуриш ҳамда мавжудларининг қувватларини ошириш ҳисобига келгуси йилда бу кўрсаткични қарийб икки баравар ошириш мўлжалланмоқда. Келгуси йилда Тошкентда иккинчи йирик уйсозлик комбинати ишга туширилиши, биринчисининг қуввати оширилиши керак. Лекин ҳозирнинг ўзида мавжуд уйсозлик заводлари қувватидан қандай фойдаланилмоқда, деган савол ҳам туғилади. Эътироф этиш керакки, Қарши, Нукус, Урганч сингари уйсозлик заводлари лойиҳадаги қуввват билан ишламаяпти. Бунга сабаб ўша шаҳарлардаги қурилиш кўламининг кичиклигидир. Бу корхоналар ҳам қувватлигича қолаверадими? Нима қилиш керак?

Уйсозлик заводларининг ортиқча маҳсулотидан қишлоқда ҳамда уйсозлик заводлари бўлмаган шаҳарларда фойдаланишга қарор қилинди. Бу йўлда дастлабки қадамлар ҳам қўйилди. Сурхондарё областининг 3-пахтакор совхозида Фарғона уйсозлик заводида тайёрланган конструкциялардан биринчи йирик панелли уй монтаж қилина бошланди. Бу совхозда йирик панелли уйлардан уй-жой шаҳарчаси барпо этиш мўлжалланмоқда. Кейин шундай шаҳарча 4-совхозда ҳам бунёдга келади. Қишлоқда йирик панелли уйлар қуришнинг бошланиши қурувчиларимиз ҳаётидаги бу йилги катта воқеалардан биридир.

Қишлоққа гишт, ёғоч, цемент сингари қурилиш материалларини ташиб келтириш осон. Лекин уйнинг тайёр элементларини қандай ташиб келтириш мумкин? Фарғона уйсозлари бу соҳада ҳам деҳқонларга ҳиммат кўрсата оладилар. Бу корхона қувватининг катталиги жиҳатидан Тошкент уйсозлик заводидан кейин иккинчи ўринда туради. Шунинг учун ҳам фарғоналик уйсозлар тайёрлаётган маҳсулотларининг бир қисмини қишлоқ қурилишларига жўнатишлари мумкин. Лекин қарийб 1500 километр узоқликдаги Сурхондарёга — панелларни қандай етказиб берса бўлади? Маълумки бундай узоқ масофага панелларни ташиш қимматга тушиб кетади. Темир йўл орқали жўнатилса-чи?

Охири ана шундай қарорга келдик. Москвалик ва ленинградлик уйсозлар илгари қўриқ ўлкага ўз маҳсулотларини шу усулда платформаларга жойлаб жўнатган эдилар. Лекин улар бунда жуда кўп ёғоч маҳкамлагичлардан фойдаланишган эди. Бу маҳкамлагичлар эса кейин ташлаб юбориларди. Бизнинг республикамизда бундай қилиб бўлмайди. Урмонларимиз йўқ, ёғоч узоқдан ташиб келтирилади. Шунинг учун ҳам платформага панелларни жойлаштирганда ёғоч маҳкамлагичлардан фойдаланиш бизга қимматга тушади.

Мутахассисларимиз бунинг янгича усулини топишди. Панелларни платформага металл мосламалар ёрдамида маҳкамлаш мумкин. Бу мосламаларни қайта-қайта ишлатиш мумкин. Июль ойида Фарғона уйсозлик комбинатидан панеллар ортилган икки платформа Сурхондарёга жўнатилди. Шунда янги мосламалар синаб кўрилди. Бир неча кундан кейин платформа Сурхондарёдаги 241-разъездга етиб борди. Янги мосламалар синовдан яхши ўтди. 3-совхозга олиб борилган панеллардан йирик панелли уй монтаж қилина бошланди.

Шундай қилиб темир-бетон конструкцияларини темир йўл орқали янгича усулда узоқ масофага ташиш Иттифоқимизда биринчи марта амалга оширилди. Бу усул жуда тежамли бўлиб чиқди. Бир квадрат метр уй-жой биноси қуришга мўлжалланган конструкцияларни ташиш 5 сўмга тушмоқда. Бу темир-бетон баҳосининг атиги 5 процентини ташкил этади.

Уйсозлик заводлари конструкцияларини узоқ жойларга темир йўл орқали ташиш қишлоқда қурилишни индустриал асосга кўчириш, шу билан бирга уйсозлик заводларини тўла қувват билан ишлатиш имкониятини беради. Бу заводлар фақат шаҳар учунгина эмас, қишлоқ қурилиши учун ҳам маҳсулот ишлаб чиқара бошлайди. Эндиликда олдимизда Амударёнинг қуйи оқимида шоликорлик совхозлари барпо этилиши муносабати билан бу хўжаликларда Урганч ва Нукус уйсозлик заводлари конструкцияларидан йирик панелли уйлар қуришни йўлга қўйиш масаласи турибди.

Яна бир янгилик. **«Узглавстрой» уйсозлик корхоналари бўлган шаҳарларда фақат йирик панелли уйлар қуриш, ғиштин уйлар қурмасликка қарор қилди.** Ўзбекистон ССР Министрлар Совети буни маъқуллади. Бу тадбир уйсозлик заводлари қувватидан тўлароқ фойдаланиш, уйларни индустриал усулда, тез, соз, сифатли қуриб битказиш, меҳнаткашларга йилига кўпроқ квартира ҳадя этиш имкониятини беради.

Шунингдек, **«Узглавстрой» Нукус, Урганч, Қарши, Наманган, Андижон ва Фарғона уйсозлик корхоналари маҳсулотларидан қишлоқдаги ва уйсозлик корхоналари бўлмаган шаҳарлардаги уйлар қурилишида фойдаланишга қарор қилди. Бу йўлда ҳам дастлабки қадамлар қўйилди. Қўқонда Фарғона уйсозлик заводи маҳсулотидан биринчи йирик панелли уй монтаж қилиб бўлинди.** Бу тадбирларнинг ҳаммаси қишлоқда ҳамда уйсозлик корхоналари бўлмаган шаҳарларда қурилишни индустриал асосга кўчиришга, қурилиш машина-механизмларидан унумли фойдаланишга, қурилиш суръатини кўтаришга олиб боради.

Н. БОГДАТОВ,
«Узглавстрой» техника бошқармаси бошлиғи.

ҲИССА

ГУЛИСТОН. Механик А. Капралов ва технолог Б. Казанскийнинг рационализаторлик таклифи Жиззахдаги қурилиш материаллари ва буюмлари комбинатида йиғма темир-бетон ишлаб чиқаришни ҳар йили 6,5 кубометрга кўпайтириш имконини берди. Бу рационализаторларнинг лойиҳаси бўйича буғлатиш камералари кенгайтирилди.

Мирзачўлдаги ҳар бир корхонада ҳозир ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг бўлими тузилган. Новаторларнинг ихтиролари ўтган йили умумхалқ фондига 700 минг сўм даромад келтирди. Шу йилнинг олти ойи ичида 150 дан ортиқ рационализаторлик таклифлари жорий қилинди. Бу таклифлар 550 минг сўм фойда берди. (ЎзТАГ).

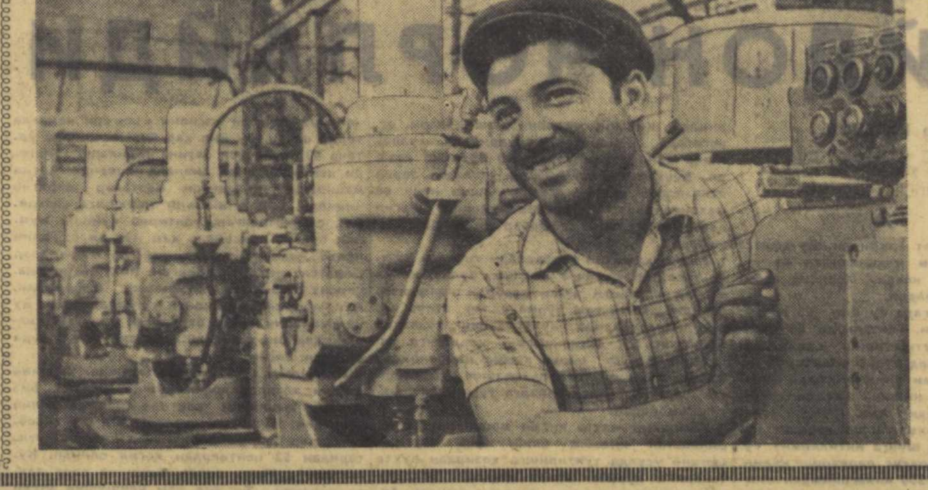

Суратда «Ташавтомаш» заводининг ярим автоматларни созловчи илғор ишчиси Нариман Шоакбаров. У, республика 40 йиллик тўйига баракали меҳнати билан муносиб совға тайёрламоқда. Серғайрат ишчининг қўлидан чиққан маҳсулотлар ҳамма вақт юқори сифатли бўлади.

И. Глауберзон фотоси.

КОЛЛЕКТИВНИНГ ЖОН-ДИЛИ

Тошкент тўқимачилик комбинатидаги биринчи йигирув фабрикаси ўриш цехининг ҳар учала коммунистик меҳнат бригадаси ой сайин пландан ташқари бир тоннадан ва ундан ҳам кўпроқ калава ишлаб чиқармоқда. Бу ерда ҳамма ўз нормасини ошириб бажармоқда. Цех йил бошидан буён топшириққа қўшимча суратда қарийб юз минг сўмлик маҳсулот берди.

Бу рақамлар ишчилар ничик коллективи фидокорона меҳнатининг самарасидир. Коммунистлар ана шу коллективнинг жон-дили ва илҳомчиси бўлиб, улар ишда ва ҳамма соҳада шахсий намуна кўрсатмоқдалар. Цехда йигирма беш коммунист ишлайди. Улар ҳал қилувчи участкаларга жойлаштирилган. Уч коммунист — Ф. Қосимхўжаев, Е. Бубнова, А. Эгамбердиев партия группаларига бошчилик қилмоқда.

Кишиларни меҳнатда тарбиялаш партия группалари фаолиятида асосий ўринни эгаллайди. Коммунистлар цехга ишга кирган ёш ишчига зўр ғамхўрлик кўрсатадилар.

Дилбар Тўхтахонова фабрикага мактаб кучоғидан келди. Ишчи касбининг «сирлари»ни эгаллаб олиш, ўз ўқишини давом эттириш учун унга барча шароитлар яратиб берилди. Йиллар ўтди. Ҳозир коммунист Д. Тўхтахонова уч касб эгаси бўлиб қолди. У, бунинг устига Тўқимачилик институтининг бешинчи курс студентидир. Илғор тўқувчи коммунистчасига ишлаш, ўз билимини узлуксиз такомиллаштириш билан бир қаторда, актив жамоатчи ҳамдир. Тўқимачилар уни шаҳар Советига депутат қилиб сайлашган эди. У ўз коллективининг ишончини оқламоқда.

Бу якка-ягона факт эмас. Бошқа ёш аёл ишчиларга ҳам ана шундай зўр ғамхўрлик қилинмоқда. Ишлаб чиқаришда зарур бўлган интизомга уларнинг кўплари бирданига одатланиб қолмаётганлиги сир эмас. Партия группалари ёшларни онгли меҳнатга жалб этиш учун ўз кучини аямаётир, уларни тарбиялаш иши билан ҳар куни шуғулланмоқдалар.

Партия группалари касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан биргалинда ишчиларни тарбиялашнинг хилма-хил формаларидан фойдаланмоқдалар. Тарбиялаш қийин бўлган ишчиларга нисбатан деворий газета, ҳажвий варақалар ўзининг кескин сўзини айтади. Цехда иккита доимий рейд бригадаси бор. Кейинги вақтларда калава сифати анча яхшиланганлиги учун, эндиликда ускуналардан унумлироқ фойдаланилаётганлиги учун коллектив бу бригадалардан ғоят миннатдор. Калава чиқиндиси йигирма баравар камайди. Утган йили калава чиқиндиси сутнасига 80 килограммни ташкил этган бўлса, ҳозир атиги 4 килограммдир.

Цех коммунистлари — ишлаб чиқариш новаторларидир. Коммунистлар шунга эришдики, ҳозир цехда ҳар олти кишидан бири рационализатор. Рационализаторларнинг таклифлари бўйича ўрчуқларнинг тезлигини талай оширишга, ускуналарнинг иш унумини 6 процент ўстиришга, ип узилишини 15 процент камайтиришга муваффақ бўлинди. Ип узилишининг камайганлиги, ўз навбатида, тўқиб чиқарилаётган газламадаги нуқсонларни камайтириш имконини берди.

Партия группалари ўз олдиларига ҳар бир ишчини сиёсий билимлар билан қуроллантириш вазифасини қўйдилар. Улар бу соҳада ҳозирдаёқ кўп иш қилдилар. Ҳар уч ишчидан бири сиёсий маориф шохобчасида ўқимоқда. Ишчилардан 50 киши олий ва ўрта ўқув юртларида таълим олмоқда. Ишчилар махсус мактабларда ва тўгаракларда ўз техника билимларини оширмоқдалар.

25 коммунистнинг ҳар бири партия топшириғига эга. Партия топшириқлари шундай тақсим қилинганки, токи бу топшириқларни одамлар зўр қизиқиш билан бажарадиган бўлишсин, ўз қобилиятларини тўла-тўкис рўёбга чиқара оладиган бўлишсин. Булар — пропагандистлар, лектор, агитаторлар, деворий газета редколлегиясининг аъзолари ва варақаларнинг редакторлари, саноат эстетикаси бўйича рейд бригадаларининг аъзоларидир.

Биринчи йигирув фабрикаси ўриш цехи партия группаларининг олиб бораётган бу хилма-хил ишини Тошкент шаҳар партия комитетининг бюроси маъқуллади. Фрунзе район партия комитетига ана шу партия группаларининг тажрибасини кенг ёйиш, бунинг учун партия группаларининг ташкилотчилари билан семинар машғулотлари ўтказиш, кўп тиражли газеталар, экскурсиялардан фойдаланиш таклиф этилди.

Р. ГРИШИН.
(ЎзТАГ мухбири).

ТАЯНЧЛАРИМИЗ

Н. БЕЛОУСОВ,
Ўзбекистон КП Андижон саноат область комитетининг секретари

□ □

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1962) Пленумидан буён орадан қарийб икки йил ўтди. Пленум қарорларининг шу давр ичида амалга оширилиши партия ташкилотларининг ҳаётимизнинг турли соҳаларига раҳбарлигини, турмуш билан алоқасини ғоят мустаҳкамлади. Партиявий ишда ташаббускорлик, жанговарлик кучайди, ишлаб чиқариш масалаларини ижодий равишда ҳал қилиш кенг қулоч ёйди. Шунингдек, партия комитетлари томонидан бошланғич партия ташкилотларига раҳбарлик ҳам тубдан яхшиланди.

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми қарорлари нақадар ҳаётий эканлигини Андижон саноат области мисолида ҳам кўриш мумкин. Область саноат корхоналарининг коллективлари республикамизнинг ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик тўйи шарафига мусобақани қизитиб, бошланғич партия ташкилотларининг кун сайин олиб бораётган ташкилотчилик ва тарбиявий фаолияти туфайли катта муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Ишлаб чиқаришни интенсивлаш ва техника-иқтисодий кўрсаткичларни яхшилашга қаратилган ташкилий-техника тадбирларининг ишлаб чиқилиши шу йилнинг биринчи ярми топшириқларини муваффақият билан бажаришга имкон берди. Пландан ташқари 2.5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бу давр ичида меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи 103.6 процент адо этилди. Область қурувчилари эса 13 миллион сўм ёки ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 20 процент кўп капитал маблағларни ишга солдилар. Бундан ташқари 7 та мактаб ҳамда 17 минг квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди.

Бу ютуқларимизнинг асосий боиси саноат область партия ташкилотининг КПСС XXII съезди ҳамда КПСС Марказий Комитетининг сўнгги Пленумлари қарорларини ғайрат билан амалга ошира бориб, бошланғич партия ташкилотларига раҳбарликни яхшилаганликларидадир. Область партия комитети ҳамда корхона ва қурилишларнинг партия комитетлари бошланғич партия ташкилотларининг фаолияти билан кун сайин қизиқиб, уларнинг асосий эътиборини ишлаб чиқаришдаги янги резервларни қидириб топиш ҳамда уларни ишга солиш, янги кишини тарбиялашга қаратдилар. Бу эса қуйи партия ташкилотларининг ташаббускорлигини, ҳар бир соҳага ижодий муносабатда бўлиш қобилиятини кучайтирди. Бошланғич партия ташкилотлари ишлаб чиқаришга комплекс механизация ҳамда автоматларни кенг жорий қилиш, ихтирочилар ва рационализаторларнинг таклифларини дадил татбиқ этиш билан кун сайин шуғулланадиган бўлиб қолдилар. Шу йилнинг ўтган ярим йили ичида область корхоналарида 320 дан ортиқ янги, юқори унумдор технологик ускуналар ўрнатилди. 2 та конвейер, 9 та поток линия фойдаланишга топширилди. Натижада меҳнат унумдорлиги область бўйича пландагига нисбатан 3 процент ортди. Андижон машинасозлик заводининг Ксения Шалафаева бошлиқ пружиначилар бригадаси бошлаган «Андижон соати» номини олган ватанпарварлик ҳаракати кенг қулоч ёйди. Бу ҳаракатнинг ижобий натижаларини шундан ҳам кўриш мумкинки, ярим йил ичида завод бўйича 20 минг норма-соат тежаб қолинди. Бу вақт ичида эса қўшимча равишда 400 дона «Т-62» двигатели ёки 50 та универсал юк ортувчи машинаси тайёрлаш мумкин. Ксения Шалафаева бригадаси бошлаган ҳаракатни областнинг бошқа саноат корхоналари коллективлари ҳам қизғин қўллаб-қувватладилар. Чунончи, Андижон ёғ-мой комбинати ишчилари шу йилнинг ўтган ярим йили ичида пландан ташқари 130 тонна қора мой ҳамда 293 тонна тозаланган мой, 22 тонна совун, 11 тонна глицерин ишлаб чиқардилар.

Область партия комитети бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг ўқиши, тажриба алмашиши тўғрисида кўп ишларни амалга ошиpяпти. Яқинда секретарларнинг уч кунлик семинари ўтказилиб, унда партиявий иш соҳасидаги тажрибалар ўрганиб чиқилди. Қуйи партия ташкилотларининг секретарлари ёш коммунистлар билан ишлаш, бошланғич партия ташкилоти ишини планлаштириш, партия ҳужжатларини расмийлаштириш, комсомол ҳамда касаба союз ташкилотларига раҳбарлик қилишга оид масалалар билан атрофлича танишдилар. Семинар қатнашчилари илғор саноат корхоналарида бўлиб, у ерда оммавий-сиёсий ва ташкилий ишларнинг қўйилиши тажрибасини ўргандилар.

Бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг ҳисоботларини эшитиб туриш қуйи партия ташкилотларига раҳбарлик қилишнинг синалган методларидан биридир. Биз буни кўзда тутиб, машинасозлик, «Ирмаш», «Коммунар» заводлари ҳамда ёғ-мой комбинати партия ташкилотларининг ҳисоботларини муҳокама қилдик. Бунда уларнинг ибратли ишларини қайд қилиб ўтиш билан бирга, айрим камчиликлар кўрсатиб ўтилди ҳамда уларни бартараф қилиш ҳақида йўл-йўриқлар кўрсатилди. Масалан, «Коммунар» заводи бошланғич партия ташкилотининг корхона фаолиятидаги техника-иқтисодий кўрсаткичларни яхшилаш соҳасида йўл қўяётган бир қатор камчиликлари обком бюросида қаттиқ танқид қилинди. Завод партия ташкилоти танқиддан тўғри хулоса чиқариб, йўл қўйилган камчиликларни тез орада бартараф қилди. Энди бу ерда маъмуриятнинг хўжалик фаолияти устидан контроль кучайтирилди, коммунистлар ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларига тўғри жойлаштирилди. Натижада завод кейинги ойлар топшириқларини муддатидан илгари адо этмоқда.

Қуйи партия ташкилотларига раҳбарликни яхшилаш юзасидан шаҳар партия комитетлари ҳам қатор чораларни амалга оширмоқдалар. Уларда ҳар ойда бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг семинарлари мунтазам равишда ўтказиб турилади. Семинарда муҳокама қилиниши лозим бўлган масаланинг характерига қараб семинар қатнашчилари соҳалар бўйича группаларга ажралиб машғулот ўтказадилар. Шаҳар партия комитетлари партия ташкилотлари секретарларининг йиғилишларини ҳам тез-тез ўтказиб турадилар. Йиғилиш қатнашчилари партия комитетларининг иш планлари, юқори партия органларининг қарорлари, КПСС Марказий Комитети ҳамда Ўзбекистон КП Марказий Комитети пленумлари қарорлари билан танишиб, тегишли тадбирлар белгилайдилар. Область партия комитети, шаҳар партия комитетларининг актив йиғилишлари, пленумларида қуйи партия ташкилотлари секретарларининг иштирок этиши улар учун катта мактабдир. Шунинг учун ҳам биз секретарларни бундай йиғилишларга кенг қатнаштиришга ҳаракат қиламиз.

Партия органлари составини мунтазам равишда янгилаб туриш принципини амалга ошириш партиявий ишга ёш, ғайратчан, ишнинг кўзини биладиган кадрларни кўтариш имкониятини беряпти. Бизнинг вазифамиз ҳар бир партия ташкилоти секретарининг жанговар ташкилотчи, омманинг етакчиси бўлиши учун партиявий ишнинг моҳиятини тушунишига ёрдам беришдан иборатдир.

Баъзан корхона раҳбарларининг ишига, жумладан мазкур корхона партия ташкилоти секретарининг фаолиятига бу корхонада эришилган ижобий кўрсаткичларга қарабгина баҳо берилади. Айрим нуқсонлар, камчиликлар эса хаспўшлаб кетилади. Ҳолбуки, мана шу камчиликлар рўй-рост танқид қилиниб, йўл-йўриқ кўрсатилса, бу корхонада ишлаб чиқариш янада юксалади. Областимизда планларнинг бажарилишига бевосита ҳисса қўшаётган, ҳар бир соҳада ташаббус кўрсатаётган партия ташкилотлари кўплаб топилади. Бироқ, коммунистларнинг етакчилик қилишини таъмин этмаган, ҳамон эскича усулда иш кўраётган партия ташкилотлари ҳам йўқ эмас. Бу ўринда биз «Пятилетка» (партия ташкилотининг секретари ўртоқ Асфандиёров), йигирув-тўқув (секретари ўртоқ Ҳусанов), шойи тўқиш (секретари ўртоқ Мирдадаев) фабрикалари, қурилиш материаллари заводи (секретари ўртоқ Дубинин) партия ташкилотларининг фаолияти анча суст эканлигини қайд қилиб ўтишимиз керак. Область партия комитети мазкур партия ташкилотларининг фаолияти бўшашиб кетганлиги туфайли ишлаб чиқариш планлари бажарилмаётганини ҳисобга олиб, конкрет тадбирлар белгилаяпти. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши эса қайд қилинган партия ташкилотларининг ташкилотчилик фаолиятини яхшилашига аминмиз.

Кези келганда бир нарсага тўхталиб ўтмоқчиман. Ўрта Осиё Халқ хўжалиги кенгашига қарашли 9 корхона маҳсулот таннархини қарийб 380 минг сўмга қимматлаштириб юборди. Баъзи бир корхоналар фаолиятида ҳам бир қанча камчиликлар рўй беряпти. Бунга сабаб шуки, мазкур корхоналарда партия ташкилотларининг, коммунистларнинг коллективга таъсир кучи сусайиб кетган. Чунончи, Наманган йигирув-тўқув фабрикасида бошланғич партия ташкилоти томонидан маъмурият фаолиятини контроль қилиш ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги оқибатида қўпол хатолар юз берган. Чунончи, кадрларни ташкилотчилик ва маънавий сифатларига қараб жой-жойига қўйиш, уларни тарбиялаш, коммунистларнинг ишлаб чиқаришда етакчи бўлишига эришиш талабларига риоя қилинмаган. Фабрика директори ўртоқ Абдураҳмонова ўз атрофига лаганбардор кишиларни тўплаб олиб, танқид ва ўз-ўзини танқид принципларига тўсқинлик қилган. Бунинг оқибатида ишлаб чиқарилган маҳсулот сифатига, ишчи ва хизматчиларнинг иш шароитларини яхшилашга бепарволик билан қаралган. Фабриканинг бир группа ишчилари область партия комитетига хат ёзиб, корхонада юз бераётган бу нуқсонларни билдирдилар. Саноат область партия комитетининг бюроси фабрика директорига нисбатан қатъий чора кўриб, уни ишдан бўшатди. Бироқ, аҳволни фабрика партия бюроси ҳам билармиди? Албатта, биларди. Шунга қарамай, у бундай камчиликларга нисбатан муросасозлик билан қараб келди. Бу нимадан далолат беради? Бу шундан далолат берадики, Наманган шаҳар партия комитети фабрика бошланғич партия ташкилотига раҳбарликни сусайтириб юборган. Натижада фабрика партия ташкилоти корхонада ўз таъсир кучини йўқотиб қўйган.

Саноат область партия комитети, шаҳар партия комитетлари қуйи партия ташкилотларига раҳбарлик қилишда, уларнинг ташаббускорлигини оширишда анча яхши тажриба тўпладилар. Лекин бу соҳада анчагина нуқсонларимиз бор. Область партия ташкилоти бу нуқсонларни тез орада бартараф қилиб, партия комитетларининг таянчлари — бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик фаолиятини юқори поғонага кўтаришга ҳаракат қилади.

КОМБИНАТДА ЯНГИ ЦЕХ

Қўқон шаҳрида ёғ-мой комбинатида янги цех ишга туширилди. Бу цех йилига 80 минг тонна ёғ ишлаб чиқаришга мўлжалланган. Цехни Қўқондаги 9-қурилиш-монтаж трестининг коллективи фойдаланишга топширди.

М. СУЛТОНОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ • 2

5 АВГУСТ 1964 ЙИЛ
№ 181 (12.835).

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги олдидан

Ўзбекистон олимларининг халқаро алоқалари

Республика Фанлар академияси ва Ўзбекистондаги бошқа илмий муассасалар номига ҳар куни чет эл олимларидан кўплаб хат келиб туради. Бу хатларда тадқиқотчилик ишининг турли-туман проблемаларига доир масалалар кўтарилади, у ёки бу эксперимент ёки назарий изланишларни қай тариқа тўғри йўналтириш мумкинлиги ҳақида маслаҳатлар сўралади. Ўзбекистон олимлари ҳар йили чет эл мамлакатларида чақирилаётган илмий съездларда, конференцияларда, конгрессларда, симпозиум ва семинарларда қатнашиш учун чет элларга бориб туришибди.

Чунончи, КПСС XX съездидан кейин ўтган давр ичида республика Фанлар академиясининг ўзидан 150 га яқин олим чет элларга илмий командировкаларга боришди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти У. О. Орифов Парижда атом энергиясидан тинч мақсадда фойдаланиш юзасидан чақирилган II халқаро конференцияда қатнашиб, «Пилланинг нур ёрдами билан пишитилиши» деган темада доклад қилди. Шунингдек, саноатдаги изланишнинг катта манбаларидан фойдаланиш масалаларига бағишланиб Польшада чақирилган халқаро конференцияда, физика тадқиқотларида радио изотоплардан фойдаланишга бағишланиб Данияда чақирилган халқаро конференцияда ҳам қатнашди.

СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги С. Ю. Юнусов соф ва амалий химия юзасидан Парижда чақирилган XVI халқаро съездда доклад қилди; Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Т. А. Саримсоқов, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси С. Х. Сирожиддинов ва физика-математика фанлари доктори Н. И. Романов Шотландиянинг Эдинбург шаҳрида чақирилган математикларнинг халқаро конгрессида қатнашиб доклад қилдилар; Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти, Ленин мукофоти лауреати Е. Х. Тўрақулов Данияда эндокринология юзасидан чақирилган I халқаро конгрессда, Токиода солиштирма эндокринология юзасидан чақирилган III халқаро симпозиум ишида қатнашди. Францияда илмий командировкада бўлиб, Ж. Рош, Р. Мишель ва С. Лисицкий группасининг бўқоқ биохимия гармонлари юзасидан иш олиб бораётган лабораторияси ва илмий тадқиқотлари билан танишди. Чет эл олимлари ҳам ўз навбатида бизнинг республикамизга меҳмон бўлиб келишди.

1963 йилнинг баҳорида, атом энергияси бўйича халқаро агентликнинг бош директори Зигвард Эклунд бизнинг республикамизга келиб меҳмон бўлиб турди. З. Эклунд республика академияси математика институтининг Ҳисоблаш маркази билан танишди, бу ерда электрон-ҳисоблаш машинаси билан темир йўл станцияларининг иши ҳисоблаб чиқилаётганлигини, медицина диагнози қўйилаётганлигини ва бошқа халқ хўжалик вазифалари ҳал қилинаётганлигини кўрди. У ядро физикаси институти билан танишгач, бундай деди: «Москвадан шундай узоқ жойларда, масалан Ўзбекистонда фан ва техникага шу қадар катта эътибор берилаётганлигини кўраман деб ўйламаган эдим». З. Эклунднинг фикрича, Ўзбекистон ўзининг илмий муассасалари билан атомчи олимларнинг халқаро ҳамкорлигини ривожлантиришда жуда муҳим роль ўйнаши мумкин.

Афғонистоннинг таниқли олими С. Б. Мажруҳ бундай деди: «Ўзбекистонда ҳам Совет Иттифоқининг бошқа жойларида бўлганидек, илмий тадқиқотлар юксак даражага кўтарилган. Республика яхши тайёргарлиги бўлган жуда кўп илмий кадрларга ва тадқиқотлар олиб бориш учун жуда йирик базага эгадир».

Чет эллардан келган кўпгина ходимлар фаннинг баъзи соҳалари юзасидан республикамизда ўз малакаларини оширмоқдалар, илмий тадқиқот ишларининг қўйилиш тажрибасини ўрганмоқдалар. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ядро физикаси институтида Ҳиндистон биологларидан К. С. Бора ва Айя гамма установкалар ва изотоп лабораторияларининг иши билан танишдилар. Болгария фанлар академияси Геология институтининг ходими М. С. Минков гидрогеология ва инженерлик геологияси институтида уч ой мобайнида ихтисос эгаллади. Польша Фанлар академияси Органик химия институти органик синтез кабинетининг доценти Ю. Врубель Ўзбекистон флораларидан ажралиб чиқадиган янги алкалоидларни олиш ва уларнинг тузилишини белгилаш соҳасида олиб борилаётган илмий тадқиқотлар билан танишди.

Тошкент кўпгина муҳим халқаро илмий форум, конференция, кенгаш, семинарларнинг йирик марказига айланмоқда. 1961 йилда республикамиз пойтахтида медикларнинг иқлими иссиқ мамлакатлардаги паразитар касалликларга қарши кураш проблемаларига бағишланган халқаро конференцияси ўтказилди. Унда жаҳондаги 80 дан ортиқ мамлакатнинг олимлари ва медиклари қатнашди.

Кўпгина чет эл медиклари Совет Ўрта Осиёси республикаларида вабо, чечак, ришта, тепкили терлама, безгак ва шу каби касалликларга қандай қилиб қисқа вақт ичида барҳам берилганлиги, трахома, дифтерия ва тери касалликлари бутунлай тугатилиши олдида турганлиги билан қизиқмоқдалар. Бу қизиқишнинг сабаби шундаки, Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги кўпгина мамлакатларда паразитар касалликлар, айниқса эркак гельминтоз, ришта ва бошқа касалликлар ўлка патологиясининг структурасида биринчи ўринларни эгаллайди. Бу касалликлар аҳоли орасида ўлимнинг кўпайишига сабаб бўлмоқда. Шунинг учун ҳам бизнинг тажрибамиз улар учун айниқса қимматлидир.

1962 йилда ЮНЕСКОнинг қарорига биноан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Гидрогеология ва инженерлик геологияси институтида арид зонасини ўзлаштиришда совет олимларининг методларини ўрганиш учун халқаро курслар очилди. Осиё ва Африка мамлакатларининг (Ҳиндистон, Эрон, Исроил, Ливан, Бирлашган Араб Республикаси, Туркия ва бошқа мамлакатларнинг) гидрологлари ва тупроқшунослари тўрт ой мобайнида ўзбек олимлари ва инженерларининг лекцияларини тинглашди.

Ўша йили Тошкентда ЮНЕСКО консультатив комитетининг қурғоқчилик зоналарини ўрганиш юзасидан XVIII сессияси бўлиб ўтди. Бу халқаро органга СССР, АҚШ, Англия, Франция, Ҳиндистон, Покистон, Австралия, Чили, Тунис ва Исроилнинг таниқли олимлари қатнашишди. Ана шу халқаро органнинг йиғилиши мамлакатимизда биринчи марта чақирилди. Сессиянинг йиғилишларида Ўзбекистондан республика Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси Н. А. Кенесарин кузатувчи сифатида қатнашди.

Гидрогеологларнинг Тошкентда 1962 йил августида бўлиб ўтган жаҳон форумида планетамизнинг бутун олти қитъасидан вакиллар қатнашди. Форумда 51 доклад тингланди, шундан 20 докладни Ўзбекистон олимлари ўқидилар.

Республика илмий ташкилотлари жаҳоннинг 30 дан кўпроқ мамлакати билан босма асарлар ва илмий ахборот айирбошлашни йўлга қўйганлар. Республика Фанлар академияси кутубхонаси 30 мамлакатнинг 150 та илмий муассасаси билан мунтазам китоблар айирбошлаб туради. Академия кутубхонаси 1962 йилда турли чет эл адабиётларидан 20655 нусхасини сотиб олди. Кутубхона неча минглаб китобларни чет элларга жўнатди.

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг асосий кутубхонаси ҳам чет эл илмий муассасалари билан кенг миқёсда китоб айирбошлаб турибди. Республиканинг бу қадимий илмий кутубхонаси йилига 8 мингдан кўпроқ чет эл адабиёти асарлари олиб, ўз фондини тобора бойитмоқда. Кутубхона жаҳондаги 38 мамлакатнинг 235 та илмий муассасаси билан яқиндан алоқа ўрнатган.

Чет эл олимлари биздан, биз эса чет эл олимларидан ўрганаётирмиз. Бу биз учун ҳам, улар учун ҳам жуда фойдалидир. Энг муҳими — халқлар ўртасидаги дўстлик ва демак, бутун дунёда тинчлик иши мустаҳкамланяпти.

Ч. АБУТОЛИПОВ.

ФАРҒОНА ХИМИКЛАРИ ОЗАРБАЙЖОНДА

Қардош Озарбайжон республикасидаги Кировобод алюминий заводи қурилиши кундан-кунга тезлаштирилмоқда. Улкан химия объектини барпо этаётганларга Ўзбекистон химиклари ҳам ёрдам кўрсатишга аҳд қилдилар. Яқинда Фарғона фуран бирикмалари илмий-текшириш тармоқ лабораториясининг бир группа мутахассислари Кировободга жўнаб кетган эдилар.

Улар дастлабки кунларданоқ қардошларга муносиб кўмаклашиш учун ғайратга-ғайрат қўшиб ишлай бошладилар. Заводнинг мазут сақланадиган бешта резервуарини гидроизоляция қилиш ишлари бошлаб юборилди. Натижада цемент-бетон резервуарида сувнинг шимилиб кетишига йўл қўйилмайди. Шунингдек, цемент-бетон резервуарини мазут таркибидаги турли химикатлар таъсирида емирилишдан сақлайди.

Фарғоналик химик мутахассисларнинг бажараётган ишлари кировободлик касбдошларга манзур бўляпти. Гидроизоляция ишларини бажаришда Фарғона фуран бирикмалари заводида тайёрланган фуран-эпоксид смолаларидан самарали фойдаланилмоқда. Бу смолалар билан Кировобод алюминий заводи резервуарларининг 13 минг квадрат метр ҳажми гидроизоляция қилинади.

Фарғоналиклар ўзлари яратган ва тайёрлаган смолаларни Озарбайжон шароитида муваффақиятли қўлланмоқдалар. Р. Ғаниев раҳбарлик қилаётган лаборант-инструкторлардан В. Лошчинин, В. Петуховский ўртоқлар резервуарларни смола билан қоплаш топшириқларини орттириб бажармоқдалар. Қилинган ишлар юқори сифатли. Шу кеча-кундузда завод қурилишининг бошқа объектларидаги изоляциялаш ишларини бажаришга тайёргарлик кучайтириб юборилди.

Э. МИРЗАЕВ,
инженер.

Озарбайжон ССР, Кировобод алюминий заводи қурилиши.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР «Кегайли» совхозининг мўл ҳосил учун курашаётган Жумак Кайпбергенова бошлиқ бригадасида барча ишлар сифатли амалга оширилмоқда. Айниқса механизаторлар Жумабой Қодирқулов ва Мақсуд Хўжамберганов намунали меҳнат қилмоқдалар. Суратда: механизаторлар иш устида.

М. Ильяусинов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ҲОВЛИ ТЎЙЛАРИ

СССР «Госсредазстрой»и, «Узглавстрой», «Главсредазспецмонтаж», «Главсредазстройиндустрия» ва «Главсредазстройснаб»нинг инженер-техниклари, ишчи ва хизматчиларидан 84 оила янги уйларга кўчиб кирди. Бу уй-жой биносини Қурувчилар куни арафасида Чилонзор массивининг 8-Б секторида 153-қурилиш трести фойдаланишга топширди.

●

Тошкентдаги Илмий текшириш ва экспериментал лойиҳалаш зонал институтининг лаборатория ва секторлари тарқоқ ҳолда иш олиб борар эди. Қурувчилар куни олдидан 159-қурилиш трестининг 7-бошқармаси коллективи бинокор-олимларга, архитектор ва лойиҳачиларга катта совға тайёрладилар.

Улар бу институт ходимларига Октябрь район, Университет шаҳарчасида ҳашаматли бино ва лаборатория корпуслари қуриб бердилар. Бу бинокор-олимлар «уй»ини қуриб, тезкорлик билан фойдаланишга топширишда 7-қурилиш бошқармасининг Жаҳонгир Султонов, Салим Қосимов, Тўғон Маҳмудовлар бошлиқ бригадалари намуна кўрсатиб ишладилар.

М. СУЛТОНОВ.

ҚАРДОШЛАР МАСЛАҲАТИ

ТЕХНИКА ТАХТ БЎЛСИН

Ўзбекистон пахтакорлари республика ва Ўзбекистон Компартиясининг яқинлашиб келаётган шонли 40 йиллик юбилейига муносиб совға тайёрламоқдалар Улар мўл ҳосил тўплашнинг ҳозирги ҳал қилувчи кунларида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Биз борган ҳар бир жойда бунга қаноат ҳосил қилдик.

Туркман пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси аъзолари Фарғона ва Хоразм областлари, Қорақалпоғистон АССР колхоз ва совхозларининг ютуқлари ва иш тажрибалари билан муфассал танишдилар. Таассуротларимиз жуда кўп, агар қисқа қилиб айтадиган бўлсак, у қуйидагилардан иборат.

Энг аввало, пахтачиликни комплекс механизациялаш ҳаракати оммавий тус олганлигини айтиб ўтиш керак. Биз кўпгина хўжаликларда В. Тюпко, Т. Охунова, Ж. Кўчиев каби новаторлар ва бошқа машъал пахтакорлар тажрибаси асосида комплекс механизациялашган бригада ва звенолар тузилганлигини кўрдик. Бизнингча, бу ўзбек пахтакорларининг асосий ютуқларидан биридир. Биз текшириш ўтказган пахтакор районларда ҳар бир агрегат билан мавсумда 100-150 тоннадан пахта териш ҳаракати кенг авж олиб кетган.

Бошқа бир муҳим факт тўғрисида ҳам айтиб ўтмоқ керак. Пахтачиликни механизациялаш иши ҳозир республикада айрим кишиларнинг қўлидаги иш эмас. Механизаторлар отряди кун сайин кенгаймоқда. Қорақалпоғистон АССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги ходимларининг қимматли ташаббусини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчимиз. Булар шафёрлардан бу йил 300 механик-ҳайдовчи тайёрлаш ва ана шу кадрлар кучи билан камида 10 минг тонна пахта теришга аҳд қилганлар. Бу жуда ҳам маъқул ишдир.

Ҳозирги пайтда механизаторлар олдида катта вазифалар турибди. Машина теримига ҳар томонлама тайёргарлик кўриш, теримнинг қизғин кунларида машиналарнинг тўхтаб қолмаслиги учун ҳамма тайёргарликни кўриб қўйиш керак. Шунинг учун ҳам биз борган хўжаликларнинг кўпчилигида техника ремонти кенг миқёсда олиб борилмоқда, механик-ҳайдовчилар танланмоқда.

Қорақалпоғистондаги «Кегайли», «Октябрь 40 йиллиги», «Манғит» совхозларида ва Қува бошқармасидаги «Социализм», Охунбобоев номли, Охунбобоев бошқармасидаги «Коммунизм», Карл Маркс номли, Хева бошқармасидаги «Москва», Ҳазорасп бошқармасидаги «Коммуна» колхозларида пахта йиғим-теримига яхши тайёргарлик кўрилганлигини алоҳида кўрсатиб ўтмоқчимиз. Хўжаликлар яхшигина ремонт базаси барпо қилганликлари, «Узсельхозтехника» район бирлашмалари билан мустаҳкам алоқа боғлаганликлари туфайли ремонт сифати ҳам жуда яхши.

Йиғим-терим мавсумига тайёргарликнинг бориши билан танишиб, ўзимиз учун ўрнак ва сабоқ бўладиган кўпгина нарсаларни кўрдик. «Узсельхозтехника» район бирлашмаларининг кўпчилик устахоналарида техникани ихтисослаштирган тарзда ремонт қилиш йўлга қўйилган, ремонт сифатини эса махсус комиссия текшириб қабул қилиб олади. Тўрткўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги Орджоникидзе номли, «Коммунизм» ва Димитров номли колхозларда илғор технология ва юксак техника маданиятини кўриб қувондик.

Шу билан бирга биз техникани мавсумга тайёрлашда йўл қўйилаётган хато ва камчиликларга ҳам дуч келдик. Масалан, Қорақалпоғистондаги Жданов номли совхозда 41 та пахта териш машинасидан фақат 7 таси ремонт қилинган. Бироқ, ремонт сифати ниҳоятда паст бўлганлигидан комиссия бу машиналарни ҳам қабул қилиб олмаган. Киров ишлаб чиқариш бошқармасидаги (Фарғона области) хўжаликларда ташвишли аҳвол юз берган. Бу ерда 175 машинадан атиги 66 таси ремонтдан чиқарилган. Ҳолбуки, графикка кўра ремонт ишлари 1 августгача тугалланиши керак эди.

Шуни ҳам айтиш керакки, «Узсельхозтехника» район бирлашмалари техникани жуда сусткашлик билан ремонт қилмоқдалар. Чунончи, «Узсельхозтехника»нинг Хева ва Янгиариқ бирлашмаларида пахта тозалаш агрегатларини ремонт қилиш ҳали ҳам бошланмаган.

Олинган мажбуриятларни шараф билан бажариш учун ишдаги сусткашликка айни ҳозирги пайтда барҳам бериш керак. Вазифа—августнинг биринчи ўн кунлигида техникани мавсумга тахт қилишни тўла тугаллашдан иборат. Кимки, техникани тайёрлаш муддатларини бой бериб қўйса, ҳосилни ҳам бой бериб қўйиши мумкин.

Аммо «Узсельхозтехника» Ленинград район бирлашмаси раҳбарлари ҳали ҳам хотиржам кайфиятда юрибдилар. Ленин номли, «Шарқ юлдузи», «Пахтакор» колхозлари техникани бирлашма устахоналарига 20 майдаёқ келтириб берган эдилар. Бироқ бу машиналар шу вақтга қадар ремонтдан чиқарилмаган, ремонтнинг сифати ҳам жуда паст. Масалан, шпинделнинг қайиши етарли даражада таранг қилиб тортилмаётир. Бундай қилинганда пахтанинг бир қисми терилмай қолади ва ерга тўкилиб кетади.

Хоразм областида пахта териш техникаси бригада-узел методи асосида ремонт қилиняпти. Прогрессив поток-узел методи турганда эски усулда ремонт қилиш тўғрими? Машъал Хоразм области пахта териш техникасини ремонт қилиш ва тайёрлашда орқада қолаётганлигининг сабаби ана шунда эмасмикин? Шуни очиқ айтиш керакки, айрим район бирлашмаларида машиналар алмисоқдан қолган усул билан ремонт қилиняпти. Кўпгина машиналар ҳатто ремонтдан сўнг устахонадан юриб чиқишга қодир эмас. Масалан, Хева район бирлашмасида ремонтдан чиқарилган 15 та машинадан бирортаси ҳам ишга ярамайди.

Гурлан бирлашмасида, Янгибозор ихтисослаштирилган устахоналарида ҳам аҳвол ана шундай ачинарли. Ремонт қилишда кўпгина иш жараёнлари қўл билан бажарилмоқда, шпиндель аппаратларини ювиш учун ванналар, моторларни олиш учун тележкалар, агрегат-шпинделларни ўрнатиш учун стеллажлар йўқ. Кўпгина деталлар тупроққа қоришиб ётибди. Бундай шароитда техникани сифатли ремонт қилиш тўғрисида гап бўлиши мумкинми, ахир!

«Узсельхозтехника» республика бирлашмаси ремонт устахоналарини запас қисмлар билан ўз вақтида етарли миқдорда таъминламаган. Бунинг оқибатида агрегатнинг ҳатто энг оддий узелларини ҳам сифатли ремонт қилиш учун имконият йўқ. Деталларни қайта тиклаш кенг йўлга қўйилмаган. Буларнинг ҳаммаси техника ремонтига ёмон таъсир курсатмоқда.

Хоразм, Фарғона областлари ва Қорақалпоғистон АССРнинг пахтакорлари бу йил ўз зиммаларига катта мажбуриятлар олганлар. Улар давлатга неча юз минг тонналаб пахта етказиб берадилар. Бунча ҳосилни йиғиштириб олишда техниканинг роли катта бўлиши керак, ҳосилнинг ҳаммаси қоп-қанорсиз ташилиши лозим. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон механизаторлари, бизнингча, қуйидаги ишларни амалга оширишлари лозим.

Шунга эришмоқ керакки, токи техникани ремонт қилиш ва тайёрлаш қатъий график асосида олиб борилсин. Барча ишчи кучлари ва моддий ресурсларни бу масъулиятли ишга сафарбар этмоқ даркор. Маҳаллий партия ва совет ташкилотлари ремонт ишларининг боришини юзасидан кундалик назорат ўрнатсинлар.

«Узсельхозтехника» район бирлашмаларининг ремонт устахоналарини, шунингдек пахтакор хўжаликларнинг устахоналарини айрим деталларни қайта тиклайдиган, шпинделларни ювадиган оддий мосламалар билан дарҳол жиҳозлаш лозим. Пахта териш техникасининг ҳаммасини олдиндан обкатка қилиб қўйиш керак. Газеталар ремонтчи механизаторларнинг тажрибасини ҳали кам ёритмоқда. Бу ачинарлидир. Чунки район бирлашмаларининг илғор тажрибасини барча механизаторларнинг мулкига айлантириш лозим.

Умуман биз текшириш ўтказган областлар ва Автоном республикада механизатор кадрлар тайёрлаш яхши йўлга қўйилган. Масалан, Хоразм областида 1056 механик-ҳайдовчи тайёрлаш лозим бўлса, биринчи навабатда 545 киши ўқитилмоқда. Яқин кунларда иккинчи навбат ўқиш ҳам бошланади. Бундай мисоллар оз эмас. Бироқ, механизатор кадрларнинг малакасини оширишга ҳам алоҳида эътибор бермоқ керак. Бунда шошма-шошарликка йўл қўйиб бўлмайди. Хотин-қизлардан механик-ҳайдовчилар тайёрлашга айниқса кўпроқ эътибор бермоқ керак.

Ўзбекистон мамлакатимизнинг асосий пахта базасидир. Республикада ажойиб механизаторлар етишиб чиқдики, уларнинг тажрибасини барча қардош пахтакор республикаларда ўрганмоқдалар ва уларнинг иш усулини қўлланмоқдалар. Ўзаро текшириш вақтида биз кўп нарсаларни ўргандик. Лекин жиддий камчиликлар ҳам мавжудки, Ўзбекистон пахтакорлари бу камчиликларни тез кунда бартараф қилганларидагина Ватан олдидаги ўз мажбуриятларини муваффақиятли бажаришлари мумкин. Шонли юбилей йилида бу мажбуриятларнинг шараф билан бажарилишига аминмиз.

М. КУРДОВ,
Туркманистон Компартияси Марказий Комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудирининг ўринбосари.

Г. АНОШКИН,
«Туркменсельхозтехника» республика бирлашмаси ремонт бошқармасининг бош инженери.

К. МОММАЕВ,
«Туркменсельхозтехника» Мурғоб район бирлашмасининг раиси.

СОҒЛИҚ ПОСБОНЛАРИ

Меҳрихонни касалхонага келтиришганда аҳволи ғоят оғир эди.

— Кўп қон йўқотган, дарров қон қуйиш керак, — дейишди врачлар. Меҳрихоннинг қон группаси ва гемоглабинига тўғри келадиган қон топиб қуйилди.

Орадан бир неча кун ўтгач, у дард кўрмагандек бўлиб кетди.

Меҳрихон каби юзлаб беморларнинг дардига малҳам қўйиб, уларни ўлим чангалидан қутқараётганлар кимлар? Улар — совет шифокорлари, донорлари.

Янгийўл шаҳар меҳнаткашлари республикада биринчи бўлиб донорлар куни ўтказдилар. Шахсий пенсионер Евдокия Левченко, ҳамшира Рая Усмонова, ишчи ва хизматчилардан Мели Шодмонова, Нишонбой Мелибоев, Лидия Лигидина, Исмоилжон Раҳматов каби 100 дан ортиқ кишилар «СССР донори» деган значок ва Ўзбекистон Гематология ва қон қуйиш илмий текшириш институти ҳамда Қизил ярим ой жамиятининг ташаккурномалари билан тақдирландилар.

К. ШУКУРОВА.

ФАРҒОНА ДАЛАЛАРИДА

ҚУСАКЛАР КЎПАЙМОҚДА

Барат Едгоров бошлиқ бригада далаларида ғўзалар барқ уриб ўсмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар туп ўсимликда 6-7 тадан кўсак санаш мумкин. Ўзбекистон бошқармасидаги «Ўзбекистон» колхозининг бу бригадасида ғўза уч марта озиқлантирилди ва 4 марта икки томонлама культивация қилинди.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун мусобақага қўшилган Х. Султонов, Т. Ҳамроқулов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари ҳам экинни сифатли парвариш қилиб, кўсакларнинг кўпайишига эришмоқдалар.

А. ПАТТОЕВ.

ЧЕКАНКА БОШЛАНДИ

Киров бошқармасидаги Киров номли совхознинг «Комсомол» бўлими ишчилари шу кунларда зўр уюшқоқлик билан меҳнат қилиб, ҳар туп ғўзада мўл ҳосил тўплаш учун курашмоқдалар. Коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун курашаётган Охунжон Умаров бошлиқ бригада далаларида иш айниқса қизғин бормоқда. Бригада участкасидаги ғўзалар 3-4 тадан кўсак тугди. Ҳозир бу ерда чеканка бошлаб юборилди.

М. РАҲИМОВ.

КОМСОМОЛ аъзоси Нина Петрова Тошкент экскаватор заводида кран машинисти бўлиб ишлайди. У запас қисмлар ва машина узелларини ишчиларга тез етказиб бериш билан шуҳрат қозоняпти. Суратда: эпчил кран машинисти Нина Петрова.

И. Глауберзон фотоси.

ПОКИСТОНЛИК МУТАХАССИСЛАР ЎЗБЕКИСТОНДА

«Ўзбекистонга қилган сафаримиз қисқа муддатли бўлганлигига қарамай, бу ерда биз кўпгина фойдали нарсаларни кўриб олдик. Мирзачўлда янги ерларни ўзлаштириш соҳасида яхши натижаларга эришиш учун кўп иш қилинмоқда. Сизларнинг юксак даражада механизациялашган хўжаликларингиз тупроқни экишга тайёрлашдан тортиб, ҳосил йиғим-теримигача пахта етиштиришнинг ҳамма босқичларида муваффақиятга эришмоқдалар».

Ғарбий Покистон қишлоқ хўжалик корпорацияси делегациясининг раҳбари генерал-майор Малик Ҳақ Навоз Ўзбекистондан Москвага жўнаб кетиш олдидан Ўзбекистон телеграф агентлигининг мухбирига ана шу сўзларни айтди. СССР Ташқи савдо министрлигининг таклифига мувофиқ, Совет Иттифоқига келган меҳмонлар республикамизда беш кун туришди. Улар ҳар хил қишлоқ хўжалик ва ирригация техникасининг дала шароитидаги эксплуатацион сифатлари билан танишдилар.

Мирзачўлликларнинг тупроқ шўрини йўқотиш ва ботқоқликка қарши кураш олиб бориш соҳасидаги тажрибаси Покистондан келган меҳмонларни айниқса қизиқтирди. Делегация аъзолари «Пахтаорол» 1 ва 6-совхозларда кенг кўламда олиб борилаётган мелиорация ишлари билан танишдилар. Улар ёмғир ёғдирадиган установкани, вертикаль дренаж учун мўлжалланган пармалаш станокларини, кучли насос станцияларини, темир-бетон новлар ишлаб чиқаришни кўздан кечирдилар. «Голодностепстрой» бошлиғи И. Н. Низомов янги ерларни ўзлаштиришнинг прогрессив усуллари ҳақида меҳмонларга батафсил гапириб берди. Янги ерларни ўзлаштиришнинг бу прогрессив усуллари қилинган харажатларни тезда қоплаб юбориш, қурилишнинг юксак рентабел бўлишини таъминлаш имконини беради.

Делегация аъзолари Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва механизациялаш институтига, республика Фанлар академияси Сув проблемалари ва гидротехника институтига бордилар, «Ўзбекбирлашув» раҳбарлари билан суҳбатлашдилар.

Меҳмонлар Тошкент ва Самарқанднинг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар. Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диния бошқармасида бўлдилар.

«Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида Ўзбекистон тажрибаси мамлакатимиз учун ғоят қизиқарлидир. Биз сизларнинг юксак самарали техникангизни кўрдик ва бу техника бизга ғоят маъқул тушди», — дейди генерал-майор Малик Ҳақ Навоз, Ўзбекистон бўйлаб қилган ўз сафари вақтида олган таассуротлари ҳақида гапириб. (ЎзТАГ).

ЭКЗЕМАНИНГ ОЛДИНИ ОЛИНГ

САВОЛЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Редакциямизга Яккабоғ бошқармасидаги Охунбобоев номли мактабнинг бир группа ўқитувчилари хат ёзиб, экзема касаллиги нима ва ундан қандай қилиб қутулиш мумкинлиги ҳақида сўрайдилар. Қуйида ана шу ўртоқларнинг саволларига жавоб берамиз.

◆ ◆

«Экзема» сўзи грекча бўлиб, қайнаб чиқиш маъносини билдиради. Экзема касаллиги тери устки қаватларининг яллиғланишидир. Экзема тери касалликлари орасида энг кўп учрайдиган бўлиб, унинг келиб чиқиш сабаби ҳозиргача аниқ эмас. Машҳур олим Иван Петрович Павлов ит ошқозонида операция ўтказганидан сўнг, уларда турли тери касалликлари ва шу билан бир қаторда экземанинг пайдо бўлганини ҳам кўрган. Павлов тажрибаларини унинг шогирдлари Мария Капитоновна Петрова давом эттирди ва ўзининг итлар устида ўтказган тажрибалари билан экземанинг пайдо бўлишида нерв системаси катта аҳамиятга эга эканлигини тасдиқлади. Медик олимлардан Полотебнов, Никольский, Подвисоцкая, Машкилейсон, Кожевников ва бошқалар ҳам экземанинг келиб чиқишида марказий нерв системасининг аҳамияти катта эканлигини исботладилар. Кўпчилик олимлар экзема ички секреция безлари нормал ишламаслигидан, ошқозон, буйрак касалликлари ва оқсил моддаларининг етишмаслигидан келиб чиқишини тажрибада исботлаганлар.

Экзема янги туғилган болаларда ҳам, катта ёшдаги кишиларда ҳам бўлиши мумкин. Болалар кўпроқ беш ёшгача, катталар эса 20-50 ёшлар ўртасида касалланадилар. Экзема ўткир ва сурункали бўлади. Ўткир экземада яллиғланган жой ачишади ва қичишади. Ҳосил бўлган майда қизил доғлар ўзаро қўшилиб, терини қизартиради. Бу — тери устки қаватидаги қон томирларининг яллиғланиши ва кенгайиши натижаси бўлиб, экземанинг доғ ёки қизариш даври деб аталади. Яллиғланишнинг кучайиши натижасида катта-кичик пуфакчалар ҳосил бўлади ва уларга зардоб йиғилади. Пуфакча ёрилгач, шилинган жойларнинг усти қора қўтир билан қопланади ва маълум вақтдан кейин у тушиб кетади.

Сурункали экземада тери кўкимтир-қизил рангга кириб қалинлашади, дағаллашади. Терида уч бурчак, ромба ва бошқа шаклдаги чизиқлар пайдо бўлади.

Маълумки, чақалоқлар ўртасида ҳам экзема касаллиги учраб туради. Бу касаллик уларнинг «чилла»си чиқмасдан пайдо бўлганлиги сабабли, «чилла яра» деб аталади. Кўпинча болани ўз вақтида режим билан эмизмаслик ва каттароқ бўлганда эса тўғри овқатлантирмаслик, болага ботмайдиган овқатлар берилиши натижасида экзема пайдо бўлади. Экзема билан оғриган бола тухум, какао, шоколад, унли овқат истеъмол қилмаслиги керак. Экземани даволаш, унинг ўткир ва сурункалилигига, оғир ёки енгиллигига қараб, турлича бўлади. Масалан, сурункали экземада олтингугурт, қорамой, крахмал билан ванна қилинади. Ванна қабул қилиш учун бемор олтингугуртли сувларга сероб бўлган курортларга юборилади. Чортоқ ва Тошкент минерал сувлари экземани даволашда яхши таъсир кўрсатади.

Экзема касаллигининг тез тузалишида режим ва парҳез ҳам катта аҳамиятга эга. Ўткир ёки қайталаган экземаси бўлган бемор сутли овқат, қайнатилган гўшт, витаминга бой бўлган сабзавот истеъмол қилиши керак. Ширинлик, консерва, қази, тухум, тузланган бодринг, помидор, балиқ, карам, какао, гармдори, муруч ва қоврилиб пиширилган овқатларни истеъмол қилиш мутлақо мумкин эмас.

Экзема юқмайдиган касаллик, шунинг учун ҳам у бошқалар учун хавфли эмас. Уйдаги ёки ишхонадаги ҳар турли нотинчлик экземани қайта қўзғашга сабабчи бўлади. Экзема билан оғриган бемор ўзича даволанмай дарҳол врачга мурожаат қилиши керак. Ана шундагина касаллик узоққа чўзилмайди ва бемор тез тузалади.

У. МИРАҲМЕДОВ,
медицина фанлари кандидати.

ЕМ-ХАШАК МЎЛ БЎЛСИН!

Ўзбекистон ССР областларида дағал хашак тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1964 йил 31 июлга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Тайёрланган дағал хашак
Қашқадарё	97,5
Тошкент	67,5
Сирдарё	67,4
Сурхондарё	52,8
Бухоро	45,3
Андижон	38,1
Самарқанд	37,7
Фарғона	34,6
Хоразм	30,2
Қорақалпоғистон АССР	9,7

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»НИНГ ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

ТУҲМАТЧИНИНГ ЖАЗОСИ

Жуман Дўсчоновнинг билагида тоғни урса талқон қиладиган кучи бор. Меҳнатдан қочмаса, майда гаплик одатини тарк этса, жамоатчилик билан ҳамнафас бўлса қишлоқнинг баобрў кишилари қаторидан ўрин олиши мумкин. Халойиқ унга фақат яхшиликни раво кўради. «Қўшнинг тинч—сен тинч» деганларидек, Жуман омон-эсон бўлса, биз ҳам тинчмиз» дейишади, улар.

Аммо Жуман бундан нотўғри хулоса чиқарди, андишанинг отини қўрқоқ қўйиб, жамоатчиликни менсимади, ҳалол меҳнатдан бўйин товлаб, текинхўрлик йўлига ўтиб олди. Колхозчилар, жамоат ташкилотлари унинг қилмишларини қоралади, ҳалол меҳнат қилишга чорлади. Аммо маслаҳат-насиҳатлар унга заррача таъсир қилмади. «Урганган кўнгил ўртанса қўймас» деганларидек, қингир қўллик билан давлат мулкига чанг солган пайтда қўлга тушиб 10 йилга қамалиб кетди.

У қамоқ муддатини ўтаб қайтгач, ҳамқишлоқлари «таъзирини егандир, ахлоқи тузалгандир» деб ўйлашди, моддий ёрдам беришди. Жуман эса турли ташкилотларга «колхоз катталари еб кетди, ичиб кетди» деб думалоқ хатлар йўллайверди. Текширишда бирорта факт тасдиқланмади. Бу найранг ўтмагач, очиқ имзо билан ариза, шикоят, талабнома, маълумот, ахборотлар йўллаб, кўп ташкилотларнинг бошини қотирди. Колхозга қўша-қўша комиссиялар келди. Текшириш якуни яна пуч чиқди. Гурлан район халқ суди Жуман Дўсчоновни иғвогар сифатида икки йил қамоқ жазосига ҳукм қилди.

Жуман иккинчи даъфа қамоқдан қайтгач, жамоатчилик яна унга ёрдам қўлини чўзди. Аммо у ишончни оқламади. Утганнинг ўроғи, кетганнинг кетмонига осилаверди, иғвогарликни ўзига касб қилиб олди.

Редакция яқинда Жумандан хат олди. Хат товба-тазарруқ, афсусланиш билан бошланади. Охирида Гурлан ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Гулистон» ва «Янгиобод» қишлоқ хўжалик артелларида жамоат мулки талон-торож қилинаётгани, колхоз раҳбарлари ростгўй, меҳнатсевар кишиларни қувғин остига олиб, лаганбардорларни қўллаб-қувватлаётгани, танқидни бўғаётгани ҳақида гап юритилади. Редакция хатни Хоразм область партия комитетига юбориб, унда келтирилган фактларни текшириб кўришни, фактлар тасдиқланган тақдирда тегишли чора-тадбир белгилашни илтимос қилди. Область партия комитетидан олинган жавоб хатида бундай дейилади.

Текширишда Жуман Дўсчоновнинг маълумотида келтирилган фактлар мутлақо тасдиқланмади. Хатда номлари тилга олинган 11 кишидан сўралганда улар редакцияга шикоят йўлланганидан мутлақо бехабар эканликларини, имзолар эса уларники бўлмай сохта эканлигини, Жуман колхоз ишида фаол қатнашиш ўрнига колхозчиларга халақит бериб ишдан қолдираётгани, иғвогарлик билан шуғулланаётганини айтишди. Шуниси ачинарлики, Жуман бу йил колхозда ҳаммаси бўлиб 29 меҳнат куни ишлаган. Унинг ўғли Уставда белгиланган меҳнат минимумини бажармаган, хотини Онагул ва келини Мадина Жумановалар йил бошидан буён колхоз ишида қатнашмай келаётир. Ваҳолонки, улар ҳам колхознинг ери, сувидан ва бошқа имкониятлардан барча колхозчилар қатори фойдаланади. Редакцияга йўлланган навбатдаги шикоят ана шу кирдикорларни хас-пўшлаш учун ўйлаб топилган янги найранг эканлиги ошкор бўлди.

* * *

РЕДАКЦИЯДАН: Жуман Дўсчонов жамоатчилик танбеҳи, оғир жазодан ўзига тегишли хулоса чиқариб олмаганга ўхшайди. Шундай бўлгач суд-прокуратура органлари соф виждонли, меҳнатсевар кишилар устидан бўҳтонлар уюштириб, уларни ишдан қолдираётган Жуман Дўсчоновнинг танобини қаттиқ тортиб қўйиши керак. Туҳматчи қаттиқ жазосини тортмоғи керак.

3 СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
5 АВГУСТ 1964 ЙИЛ
№ 181 (12.835).

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

ЎЛИК ЖОНЛАР ВА ҚУЙЧАЛАРНИ ОЛИБ СОТУВЧИЛАР

ПЕКИНЛИК БУЗҒУНЧИЛАРНИНГ ЯНГИ ИҒВОГАРЛИГИ

ТОКИО, («Правда»нинг ўз мухбири). Ташкилотчилари «Атом ва водород қуролини тақиқлашга бағишланган ўнинчи халқаро конференция» деб ном берган конференция аслида шундай бўлмай қолди. Тинчлик тарафдорларининг 31-миллий комитети делегацияси билан тўртта энг нуфузли халқаро ташкилот конференциядан чиқиб кетганини коллектив равишда маълум қилганидан кейин, у, пекинлик бузғунчилар ва уларнинг қўлидаги қўғирчоқларнинг сайёр йиғинига айланиб қолди.

Токио конференцияси муваффақиятли ўтсин, деб фидокорона ва виждонан меҳнат қилган, сон-саноқсиз митинглар ва тинчлик юришларида қатнашган, ўзларининг камбағалликда топган пулларини ана шу халқаро учрашувни ўтказишга тўплаб берган неча юз минглаб япон ватанпарварларининг умидлари пучга чиқди. Ядро қуролини тақиқлаш учун курашаётган Япония ҳаракатининг бутун прогрессив инсоният орасида ҳаққоний равишда орттирган обрўсига жиддий путур етказилди.

Япония Коммунистик партиясининг ҳозирги раҳбарлари ёрдами билан Пекиннинг қўли яна бир қабиҳ иғвогарликни амалга оширгани бизга яққол кўриниб турибди. Лекин бўлиб ўтган ҳодиса учун жавобгарликнинг анчагина қисми атом ва водород қуролини тақиқлаш йўлида курашувчи Бутун Япония кенгаши раҳбарлари зиммасига ҳам тушади. Улар қўпол равишда қилинган тазйиққа ён бердилар. Гэнсуйкёнинг яхши номидан Хитойдаги бузғунчилар ўз мақсадлари учун, ўзларининг урушқоқлик руҳидаги миллатчилик ниятлари учун фойдаланишига йўл қўйдилар.

Ўтган кеча чет эл делегациялари Гэнсуйкё раҳбарларига коллектив баёнот топшириб, ўзимиз мақсад қилиб келган иш билан шуғулланиш мумкин бўлмай қолгани учун Токио конференциясидан кетишга мажбурмиз, деб таъкидладилар.

* * *

«Делегат» деган сўзнинг маъноси нима? Делегат — вакил, яъни кимнингдир вакили бўлиши лозим бўлган киши эканлиги равшан эмасми. Делегат шу ҳақда ўзига ваколат берган кишиларнинггина, яъни бирон ташкилот, группа ёки қола берса, ижтимоий оқимнинг вакили демакдир. Башарти, мен Токиода яшаб турган дўстларимдан ўнтасини мана шу ерга бошлаб келсам, фақат уларнинг миллати иорданиялик бўлганлигига қарабгина сизлар бу кишиларни Иорданиянинг делегатлари деб ҳисоблайсизларми?

Иорданиялик Камол Асалий атом ва водород қуролини тақиқлашга бағишланган Токио конференциясида бу масалани тиккасига қўйганида, ҳозир бўлган кишилар унинг сўзлари кимга тегизиб айтилаётганини ўйлаб ўтирмадилар. Пекиннинг кавушбардорлари илон чаққан кишидай ўринларидан сапчиб туриб кетдилар. Дарвоқе, ҳаддан ташқари жонбозлик билан туҳматчилик қилаётганлиги ва ҳаммасининг доимий истиқоматгоҳи бир бўлганлигига қараб ҳам уларни бехато ажратиб олиш мумкин эди.

Судан делегати Бибикар аллақачондан буён Пекинда яшаб келаётган «ёзувчи» Аҳмад Хайр ўзини Судандаги бирон жамоат ташкилотининг вакилиман, деб кўрсатишга заррача ҳақи йўқлигини ҳужжатлар билан исботлаб, Судан тинчлик комитетининг шу хусусдаги расмий хатини кўрсатганида, бояги кавушбардорлар ўтирган жойларида икки баттар бесаранжом бўлишди.

— Мен бу ерга Аргентина тинчлик тарафдорларининг топширувига биноан келдим. Лекин шуниси таажжубки, бу ерда колумбиялик сенатор Эрнандо Горовитодан бўлак Латин Америкасидаги ўзимга яхши таниш бўлган афкор омманинг нуфузли вакилларини кўрмаяпман, — деди ўз нутқида аргентиналик машҳур тараққийпарвар арбоб Альфредо Варела. — Мен чилилик Ольга Поблетени танийман. У, бир вақтлар «Осиё ва Тинч океан райони учун алоқа комитети»нинг дастлабки ва бирдан-бир учрашувида бош секретарь бўлган эди. Аммо аллақачонлар барҳам топиб кетган бу сохта орган қайси асосда бу ерда халқаро ташкилот деб кўрсатилмоқда? Чилининг сохта «вакил»лари ана шу ташкилот номидан қатнашмоқдалар. Шуни сўраш ўринлики, Пекиндан олиб келинган эр-хотин Дилиа ва Хозе Вентуреллиларга Чилида ким мана шу конференцияда Чили номидан қатнашинглар, деб топшириқ берибди, улар бу ерда умуман кимларнинг вакили бўлиб қатнашяптилар? Мана шу ерда Латин Америкасидаги мамлакатларнинг делегатлари деб саналаётган кишилар ўз ваколатларини кўрсатиб қўйсинлар!

Хитойдаги бузғунчилар ўзларини Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги халқларнинг ҳомийлари қилиб кўрсатишни жуда яхши кўрадилар. Ана шу халқларнинг чинакам вакиллари эса, юқоридаги масалани биринчи марта қаҳр-ғазаб билан кўтариб чиқаётганлари йўқ. Бир йил муқаддам Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги ташкилоти ижрокомининг Никозияда бўлиб ўтган сессияси ҳеч кимнинг вакили бўлмаган шахсларни халқаро учрашувларга юбориш практикасини қатъиян қоралаган эди. Ана шу резолюцияга Хитой делегациясигина жон-жаҳди билан қаршилик кўрсатган эди. Нега шундай қилганини изоҳлаб ўтиришнинг ҳожати бормикин?

Иордания «делегати» Иброҳим Керайший вакиллик масаласи ҳозирги Токио конференциясида қўзғолиб қолганда, ҳаммадан кўра кўпроқ ҳаяжонга тушди. У, журналистман, деб рўйхатдан ўтган. Лекин бир замонлар Жакартада ўтган журналистлар халқаро учрашувида сувни лойқалатиш учун ўша ерга бориб келганини ҳисобга олмаса, бу иорданияликнинг матбуотга алоқаси шундан иборатки, у, Пекин радиосининг дикторидир.

— Атом бомбасига эга бўлишга Хитойнинг ҳаммадан кўра кўпроқ асоси бор, чунки унинг аҳолиси ҳамманикидан кўп, — деди япон журналистларига танаффус вақтида Аҳмад Хайр.

— Башарти, жаноб Хайр жангга шу қадар жон-жаҳди билан интилаётган бўлса, Пекинда қўл қовуштириб ўтиргандан кўра, курашаётган қитъага қайтиб боргани маъқулроқ эмасми, — деди шу хусусда Судан делегати Бибикар.

Лекин қаёқда дейсиз! Пекинга ўрнашиб олган суданликнинг тақдирдан шикояти йўқ. Бир йил муқаддам уни худди шундай конференцияда қатнаштириш учун Японияга олиб келишган эди. Унинг ўзи ҳам хурсанд бўлди, уни олиб келган кишилар ҳам. Мана энди натижасини кўринг: ҳозир делегатлар рўйхатида Хайрнинг ўзи эмас, Хайр рафиқаси билан келди, деган ёзув бор. Елловчилар икки ёқлама чиқимдор бўлишга бекорга журъат қилдилар, деб ўйламанг. Пекинлик резидент Рита Хайр энди... Австрия вакили, деб юритиляпти! Бунинг осонлигини қарангки, муҳожирлардан иборат эр-хотин олиб келинса, улар бир йўла ҳам Африканинг, ҳам Европанинг вакили бўлиб турибди-да!

Пекин ёнида олиб юрадиган саёқ муҳожирлардан иборат қаллоб шахслар анжумани ҳозиру нозир. Лекин бундай қараганда, Хитойнинг ўзидаги ички бозор шундай гонфадаги ўлик жонларга тобора ошиб бораётган талабни энди қондира олмаётгандек кўринади. Сийқаси чиққан ўлик жонлар тўдаси ҳозир аллақаёқлардан топиб келинган шахслар билан тўлдирилди. Пекинлик режиссёрлар бу шахсларни аламзада туҳматчилар ролини бажаришга яраб қолар, деган фикрга келдилар. Англияда троцкийчилик руҳидаги «Вэнгард» деган газетани нашр қилувчи Эванс исмли кимса шундай касбдаги одамларни таърифлаш учун анча яққол намуна бўлиб хизмат қила олади.

Мистр Эванс ўзига хийла қатъий фикрли маслакдошлар қидириб топишга беҳуда уриниб, серғалва умр кечирган кишидир. У, Троцкийга хатлар ёзган, АҚШ, Англия ва Австралия коммунистик партияларига киришга уриниб кўрган, лекин ҳамма жойдан доимо бадарға қилинган. У, Янги Гвинеяга бориб келган, ўша ерда «одамхўрлар яшамоқда ва ибтидоий коммунизм ҳали ҳам сақланиб қолган», деб ишонтиришга уринади.

Эванс қандай «одамхўр»ларни кўргани маълум эмас, лекин ўзи Пекиннинг ҳозирги концепциясини идроклаш учун бемалол етилган одамхўрнинг бўртиб турган бир нусхасидир. Хитойдаги бузғунчиларнинг янги чиққан иттифоқчиси конференция доирасида ўзининг сиёсий ақидаси ҳақида сира тап тортмасдан гапириб юрибди. У, совет делегатига шундай гапни айтибди: «Ҳали шошмай туринглар! Хитойлар америкаликларни, уларга қўшиб сизларни ҳам тезда ер билан яксон қилиб юборади!». Ўз ватандоши, инглиз тинчлик тарафдорларининг таниқли раҳбари Гордон Шафферни Эванс мана шундай сўзлар билан қарши олибди: «Ҳокимият тепасига келишимиз биланоқ, аввало, сизга ўхшаган кишиларни бирмабир дорга осамиз!».

Австриялик ва янгизеландиялик асабий хонимлар, бельгиялик ва французиялик муртадлар, ҳамма тусдаги халқаро авантюристлар галаси «Хиросима билан Нагасакининг такрорланишига йўл қўймайлик!» деган олижаноб шиор остида чақирилган конференция делегатлари орасида нақадар гумроҳ бўлиб кўринмоқда. Атом бомбаларининг зарбидан куйиб кулга айланган Япония тупроғида тинчлик учун курашнинг муқаддас байроғини пекинлик қўғирчоқларнинг куракда турмайдиган қилиқлари билан булғаш учун япон халқига нисбатан нақадар ҳурматсизлик билан қараш керак!

Бу жирканчли бўлса ҳам айни бир маҳалда символик характерга эгадир. Троцкийчилардан сабоқ олганлиги билан мақтанаётган Пекин тарғиботчиларининг башараси ана шундай. Хитойдаги бузғунчиларнинг ишонтириб айтаётган гапларига қараганда, Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқлари номидан гапираётган оғизлар ана шундай экан. Аммо, ана шу эрксевар қаҳрамон халқлар учун бундан ҳам ортиқроқ ҳақоратни ўйлаб топиш мумкинми? Халқларнинг чинакам вакиллари Хитойдаги бузғунчилар жамиятининг аллақайси хилватгоҳларидан сотиб олган ва Токиодаги «Даймонд» меҳмонхонасига бошлаб келган ўлик жонларни охиригача фош қилиб ташладилар. Бошқа бир нарса ҳам символик характерга эгадир: шу хилдаги ўлик жонлар йиғиндисининг ёрдами билан қаттиқ туриб ҳимоя қилишга тўғри келаётган назариялар узоқроқ умр кечира олармикин?

В. ОВЧИННИКОВ.
(«ПРАВДА» 2 август).

ЯДРО ҚУРОЛИНИ ТАРК ЭТИШ УЧУН КУРАШУВЧИЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ХИРОСИМА, 3 август (ТАСС). Биринчи атом бомбардимонини ўз бошидан кечирган Хиросима шаҳридаги «Родо-Кайкан» залида бугун атом ва водород бомбаларига ҳамда ядро қуроли билан қуролланишга қарши, ёппасига қуролсизланиш ва атом ва водород бомбалари қурбонларига ёрдам кўрсатиш масалаларига бағишланган халқаро конференция очилди.

Конференция ишида беш қатъадаги тинчликни ҳимоя қилувчи 34 миллий комитет ва 10 халқаро ташкилотнинг вакиллари қатнашмоқда.

АҚШ ТАҲДИД ҚИЛИШ ЙЎЛИГА ЎТМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 3 август. ТАСС мухбири **С. Лосев** хабар беради: АҚШ давлат секретари Дин Раск «Мючуэл бродкастинг систем» мухбири билан плёнкага ёзиб олинган суҳбатида яқинда Америка давлатлари ташкилотининг Вашингтонда бўлиб ўтган сессиясида Кубага қарши санкциялар қўлланишга қарши чиққан мамлакатларнинг санкциялар ҳақидаги қарорларни амалга ошириш учун тезда қадам қўйишларини талаб қилган. Бу мамлакатлар ана шу ҳақда ўз фикрларини билдирганларида, деб таҳдид қилди Раск, улар ўзлари учун яхши иш қилган бўлур эдилар.

Раск Вашингтон буйруқларига тезда бўйсунишни кутаётган мамлакатларнинг номини айтмади. Лекин бу мамлакатларнинг номлари яхши маълум: булар — Мексика, Чили, Боливия ва Уругвайдирлар.

Раскнинг дўқ-пўписаси Америка давлатлари ташкилоти доирасида ҳукм сураётган ҳамда тенг ҳуқуқли бўлмаган муносабатларга афтидан мос келса керак. Лекин бу дўқ-пўписалар Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставига тамомила зиддир. Америка давлатлари ташкилоти Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг регионал ташкилоти ҳисобланади. Бинобарин, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставига мувофиқ, Хавфсизлик Кенгашидан ваколат олмай туриб, регионал битимлар асосида мажбур қилиш ҳаракатларини амалга оширишга ҳаққи йўқ.

ИРҚИЙ ҒАЛАЁНЛАРНИНГ ЯНГИ ЎЧОҒИ

НЬЮ-ЙОРК, 3 август. (ТАСС). Нью-Йорк штатининг губернатори Рокфеллер кеча миллий гвардия қисмларини Рочестердан олиб чиқиш тўғрисида буйруқ берди. Бу ерда бурноғи ҳафтада негр аҳолиси билан полициячилар ўртасида қаттиқ тўқнашувлар бўлиб ўтган эди. Ирқий ғалаёнлар кеча Жерси шаҳрида (Нью-Жерси штати) бошланди. Гудзон дарёсининг нариги томонида Нью-Йорк рўпарасида жойлашган бу шаҳарда негрлар яшайдиган районда патруллик қилиб юрган полиция ғалаёнларни бостира олмай, 30 автомашинага тушган мадад кучларини чақирди. Негрлар полициячиларни тошбўрон қилиш билан кутиб олдилар.

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

⊙ Детройтдаги (АҚШ) цирк томошалари вақтида ҳаво гимнасти Эдвард Генри Книпшилд йиқилиб тушиб ўлган. У 57 ёшда эди. Бу — кейинги икки ярим йил ичида Детройт циркидаги иккинчи фожиали воқеадир.

⊙ Марказий Италиянинг Мочерата вилоятида айтарли кучли бўлмаган зилзила рўй берган. Зилзила аҳолини саросимага солиб қўйган. Кўпгина уйларнинг деворлари ёрилиб кетган.

⊙ Лиссабондан 80 километр чамаси шимолда пассажир поезди тепловозга бориб урилган. Натижада 40 киши ярадор бўлган. Бу — кейинги 8 кун ичида Португалияда рўй берган иккинчи йирик темир йўл фалокатидир.

⊙ Эрондаги Казвин шаҳри аҳолисидан бир группаси медицина хизматининг ғоят ёмонлиги ҳақидаги шикоят билан соғлиқни сақлаш министрлигига мурожаат қилиб, аҳволни яхшилаш юзасидан шошилинч чоралар кўришни талаб қилди. Аҳолиси 80 минг киши бўлган бу шаҳарда 50 ўринли атиги бир касалхона бор. Шаҳар атрофидаги қишлоқларнинг 400 мингдан кўпроқ деҳқонлари ҳам ана шу касалхона хизматидан фойдаланиши лозим.

⊙ Ҳиндистон шимолидаги беш штатда сув тошқини рўй берган. Дарёлар қирғоғидан тошиб чиққан сув кўп уйларни вайрон қилган. Панжоб штатидаги 300 га яқин қишлоқ сув остида қолиб кетган. Бир қанча районлар билан алоқа узилган, ҳосил нобуд бўлмоқда. Бихар штатида тошқин натижасида 50 квадрат миля майдонда кўл пайдо бўлган.

(ТАСС).

Жанубий Вьетнам. Миллий Озодлик фронтининг отрядлари Ахаля қўғирчоқ қўшинларига ва уларнинг америкалик «маслаҳатгўйлар и» г а қарши жанговар ҳаракатларини муваффақиятли равишда олиб бормоқдалар. Ҳозир тўла бўлмаган маълумотларга қараганда Миллий Озодлик фронтининг отрядларида 40 мингдан ортиқ киши бор. Суратда: Миллий Озодлик фронти жангчиларининг бўлинмаларидан бири.

ВИА—ТАСС фотоси.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«Маҳаллий матбуот ходимларига ёрдам»

«Маҳаллий матбуот ходимларига ёрдам» журналининг 3-4 бирлашган сони «Жанговар ҳамкорликда» сарлавҳали бош мақола билан очилади. Журналнинг бу сонида Ўрта Осиё республикалари журналистларининг семинар кенгашига бағишланган материалларга кенг ўрин берилган.

«Республика матбуоти ва улкан химия» рубрикаси остида Т. Левнинг «Газета тўғри йўл тутмоқда», шунингдек «Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллигига» деган рубрика остида тарих фанлари кандидати Т. Эрназаровнинг «Совет миллий матбуотининг вужудга келиши ва мустаҳкамланиши» сарлавҳали мақоласининг давомини ўқиш мумкин.

Булардан ташқари журналнинг «Жамоатчилик асосларида», «Тажриба ва ташаббус», «Ишчи ва қишлоқ мухбирлари — матбуот ва радионинг олтин фонди», «Сатира ва юмор» бўлимларида ҳам кўпгина қизиқарли материаллар босилган.

«ЖОНГИНАМ, ШАРТИНГНИ АЙТ...»

ФЕЛЬЕТОН

Ахлоқ ва одоб темасида

Эркин исмли ўртоғим шанба куни оғзи қулоғига етган, келиб қолди.

— Ҳа, ўзлари хазина топгангга ўхшайдилар? — сўрадим.

— Топганда қандоқ! — деди у севинчдан юзлари қип-қизариб. Келаси шанбада марҳамат қилиб тўйга ташриф буюрадилар, уйланяпман.

Қўлимга «таклифнома» тутқазиб:

— Ҳали яна кўп кишиларни айтишим керак, албатта бор, — дея уйдан шошиб чиқиб кетди.

Яқин ўртоғим, бунинг устига ҳам қишлоқ, шу сабабли бирор эсда қоладиган совға олай, деб келаси ҳафтани мен ҳам ташвишда ўтказдим. Кирмаган магазин, кўрмаган нарса қолмади. Менга ёқса оиламизга, унга ёқса менга ёқмайди. Ниҳоят совға тайёр!

Ювиниб-тараниб, энди йўлга чиқамиз деб турганда кимдир эшикни зарб билан тақиллатди:

— Киринг, кираверинг.

Қай кўз билан кўрай-ки, — Эркин! Ҳа, ўртоғимнинг ўзи! Тирноғидан сочигача тер босган, руҳи сўник, кўзларида ўтган шанбадаги қувончдан асар ҳам йўқ:

— Тамом, тўй қолдирилди, — деди қўл силтаб. Сўнг пешанасидаги, бўйинларидаги маржон-маржон терларни дастрўмолчаси билан артаркан, — узр, мени кечиринглар. Бошқа дўстларга ҳам айтиб қўяй, — дея у эшикдан чиқиб кетди.

Данг қотиб қолдим: нима бўлди, тўй нега қолдирилди? Яхшиси, келинг, пардани очиб, тўй арафасида бўлган воқеани бирга томоша қилайлик:

Сўлим Тошкент оқшоми. Икки ёш қўл ушлашиб Анҳор қирғоғидан боришяпти.

— Ҳамма таниш-билишларни айтдингизми тўйга? — сўради қиз.

— Ҳа, ҳаммасини.

— Энди менинг бир шартим бор.

— Хўш, айт жонгинам, айт.

Қизнинг чеҳраси ёришди. Қора кўзлари сузилиб нозу-карашма билан деди:

— Гарнитур, ҳу ўша, хўжалик магазинида кўрганимиз ялтироқ гарнитурни олиб берасиз.

— Бўлибди, жонгинам, бўлибди. Ундан каттароғини ҳам оламиз, лекин тўйдан бир оз ўтгандан сўнг.

— Йўқ! — деди қиз йигитнинг тирсагидан қўлини тортиб олиб, — эртанинг ўзида олиб берасиз. Бўлмаса тўй бўлмайди.

— Ахир...

— Ахир-пахири йўқ. Вассалом.

— Ахир гарнитур топиладиган нарса, инсон, қадр-қиммат, севги ҳамма нарсадан азиз-ку!

— Севсангиз олиб берасиз.

— Севги бу билан ўлчанмайди, ахир бу шармандалик эмас-ми?

— Биламан, биламан. Энди уйланмасангиз иложингиз йўқ.

Йигитнинг бир эмас, иккита гарнитур олиб беришга ҳам қурби етарди. Лекин ҳозир вақт зиқ. Бунинг устига шу пайт бунақа шарт қўйилишининг ўзи ғалати туюлди. Жаҳли чиққан йигит:

— Ахир сиз менга турмушга чиқмоқчимисиз ё, ё гарнитурга! — деб юборди.

— Гарнитура олиб берадиганга, — деди қиз оҳиста.

Бир ёстиққа бош қўямиз, деб юрган икки ёш икки ёққа қараб кетди.

Парда ёпилди. Лекин ҳеч ким чапак чалмади. Чунки тўйга борганлар тўйхонадан ҳафсаласи пир бўлиб, чарчаб қайтишган эди.

Ҳа, бу фельетончининг фантазияси, деб ўйларсиз. Асло! Саҳнада эмас, ҳаётда шундай томоша кўрсатиб юрган қиз Ўзбекистон касаба союзлари Советининг бўлимида ишлайди. Исми-шарифи — Майя Исмоилова. Ҳаётимиз гулшанида бундек алафлар якка ёлғиз. Лекин уларнинг бўлмагани яхши. Бу ташкилот комсомол-ёшлари ўз ораларида янги қалинчи ишлаб юрганини балки билишмас. Билишса, уни тарбиялаб олишга албатта қурбилари етади, деб ўйлаймиз. У қиз билан танишмоқчи бўлган йигитни огоҳлантириб қўяйлик. Эркиндек аҳволга тушмаслик учун, аввал қиздан:

— Жонгинам шартингни айт? — деб сўрасин.

Самар НУРОВ.

Хроника

СССР Министрлар Совети ўртоқ Александр Александрович **Булгаковни** СССР Госплани ҳузуридаги Профессионал-техника таълими давлат комитетининг раиси қилиб тайинлади.

* * *

СССР Министрлар Совети ўртоқ Генрих Иосифович **Зеленкони** СССР Госплани ҳузуридаги Профессионал техника таълими давлат комитетининг раиси вазифасидан озод қилди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

5 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Звездочка** (октябрятлар учун телевизион журнал). 18.40 — **Юлдузлар сўнмайди** (Ленинград телевидение студиясининг спектакли). 20.05 — **Реклама ва эълонлар**, 20.10 — **Телевизион янгиликлар**, 20.30 — **Эшиттиришлар программаси**.

Ўзбек тилида: 20.40 — **Телевизион янгиликлар**, 21.05 — **Пахта териш машиналари мавсумга тайёр** (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 21.25 — **Ер ва диёр қўшиқлари**, 22.05 — **Шеър шинавандаларига**, 22.25 — **Эшиттириш ва концерт** (қозоқ тилида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 1830 — **Диафильм** (болалар учун). 18.50 — **Тошкент янгиликлари**, 19..00 — **Кино саёҳатлар клуби**. 19.30 — **Коммунистик меҳнат кишилари.**

Рус тилида: 19.50 — **Тошкент янгиликлари**, 20.00 — **Ҳужжатли фильм**, 20.20 — **Узбекистон экспорти** (телевизион очерк), 20.40 — **Дон Сезар де базан** (талабларга мувофиқ бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/VIII да **Оққуш кўли**, 6/VIII да **Гулсара**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — **Каттақўрғон шаҳар ўзбек давлат драм театри гастроллари**: 5/VIII да **Уйғониш**.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Алданган алдамчилар — «ВАТАН», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Бахт куни — «ЁШ ГВАРДИЯ», «ДРУЖБА» (1-залда), «МОСКВА», «ВОСТОК» «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 8 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Куба, 1958 йил — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Жасур кишилар — НАВОИЙ номли (кеч 10.20 минутда).

Тонггача қирқ минут — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кеч 10 да), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Крепостной актриса — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10 ва кечқурун 10-45 минутда).

Аршин мололон — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз).

Қандай қилиб севимли бўлиш мумкин — «ЮЛДУЗ» (кеч 5, 7 ва 9 да).

Янги Гулливер — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА
(кеч соат 9-10 минут ва 10 яримда)

Георгий Саакадзе (1 ва 2-серияси) — «ОКТЯБРЬ».

Граф Монте-Кристо (1 ва 2-серияси) — «ВАТАН».

Алданган алдамчилар — НАВОИЙ номли, «ФЕСТИВАЛЬ».

Ўн учинчи арзанда — КАФАНОВ номли.

Бахт куни — «ХЕВА», ТЕЛЬМАН номли.

Музикали воқеа — «УДАРНИК».

Турли тақдир — «1 МАЙ».

Петер — КИРОВ номли.

Мушук келганда — ФРУНЗЕ номли, «ПАХТАКОР».

Тонггача қирқ минут — «ШАРҚ».

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг РЕМОНТ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИГА
электромонтёрлар, электрослесарлар, гидромеханика ва теплосиловой ускуна ремонт қилувчи слесарлар, токарлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 1 Май кўчаси, 103-уй.

«Главсредазиндустрия»нинг ТОШКЕНТ РЕМОНТ-МЕХАНИКА ЗАВОДИГА
йиғувчи слесарлар, металл конструкцияларни тайёрловчи слесарлар, 4, 5, 6-разрядли электромонтёрлар

КЕРАК

Володарский кўчаси, 2-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин. Телефон 6-09-43, 6-09-53.

ОБЛИГАЦИЯЛАРИНГИЗНИ ТЕКШИРИНГ!

3% ЛИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚ ЗАЁМИ

100-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Бу тираж 1964 йил 30 июлда Тбилиси шаҳрида бўлиб ўтди. Заёмнинг ҳамма ўн етти разрядидаги серия ва облигацияларнинг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)
000364	25*)	500	041109	1—50	40	067916	1—50	40
003160	01*)	500	041471	1—50	40	068791	22*)	500
003545	44*)	500	041823	48*)	1.000	068948	28*)	500
003747	41*)	500	042759	39*)	500	070762	16*)	1.000
004038	01*)	1.000	043114	45*)	500	070766	04*)	1.000
004063	1—50	100	043131	1—50	40	071613	45*)	1.000
004794	09*)	500	044411	28*)	500	073508	01*)	500
005041	08*)	1.000	044605	1—50	40	073728	28*)	500
005547	44*)	500	045173	21*)	1.000	073775	38*)	500
005787	15*)	1.000	045462	24*)	500	074201	1—50	100
005824	44*)	500	046177	1—50	40	074217	13*)	1.000
006521	1—50	40	046401	47*)	500	074843	1—50	40
007306	45*)	500	047560	1—50	40	074973	1—50	100
008115	13*)	500	048558	48*)	500	075189	1—50	40
008720	1—50	40	049400	04*)	500	075274	19*)	500
008777	20*)	500	049869	05*)	500	075694	39*)	2.500
010257	09*)	500	050028	20*)	500	075835	18*)	1.000
011793	1—50	100	050557	1—50	100	075974	34*)	500
011816	1—50	40	050704	15*)	1.000	076688	21*)	1.000
012791	10*)	2.500	051554	01*)	500	076835	19*)	5.000
012837	22*)	500	051790	40*)	500	076967	1—50	100
013045	40*)	500	052162	1—50	40	077048	17*)	500
013630	1—50	40	052183	41*)	500	077770	1—50	40
014757	44*)	500	052715	1—50	40	078031	36*)	5.000
015909	31*)	500	053269	1—50	100	078130	13*)	1.000
016342	1—50	100	053345	45*)	2.500	078604	09*)	500
016368	1—50	100	053483	15*)	500	078793	1—50	40
016387	32*)	500	053517	18*)	1.000	079048	1—50	40
017274	1—50	40	054001	1—50	40	080014	29*)	500
018077	37*)	500	054358	31*)	2.500	081672	27*)	500
018374	35*)	500	054420	1—50	100	082133	19*)	1.000
018783	46*)	500	055112	19*)	500	082412	31*)	500
019466	1—50	40	056500	1—50	100	083519	42*)	500
019812	01*)	500	057334	09*)	500	083533	39*)	500
020562	1—50	40	058420	1—50	40	085130	24*)	1.000
021832	44*)	500	058868	1—50	40	085179	36*)	500
022141	23*)	500	059501	1—50	100	085192	16*)	500
022202	36*)	500	060260	31*)	500	085234	1—50	40
022556	19*)	1.000	061764	26*)	1.000	085622	1—50	40
022817	1—50	40	062913	16*)	500	085653	23*)	1.000
025034	40*)	500	063106	35*)	500	085955	1—50	100
027811	24*)	1.000	063115	1—50	40	086922	13*)	1.000
028497	1—50	40	063189	01*)	500	088917	41*)	500
029516	39*)	1.000	063936	31*)	500	089380	1—50	40
029631	47*)	500	064033	18*)	2.500	090468	1—50	40
030104	37*)	1.000	064465	26*)	500	090982	1—50	40
030390	09*)	500	064484	23*)	500	091308	01*)	500
030604	22*)	500	065642	1—50	40	091364	22*)	500
032021	1—50	40	065856	1—50	40	093852	1—50	40
032581	35*)	500	065984	19*)	500	095425	1—50	40
034457	15*)	500	065998	30*)	500	096082	12*)	500
034559	47*)	500	066034	38*)	500	097701	01*)	1.000
036043	48*)	500	066439	1—50	40	098005	49*)	500
036504	1—50	40	067032	35*)	1.000	098514	1—50	40
037517	48*)	500	067310	41*)	500	098834	1—50	40
038799	1—50	40	067350	1—50	40	099202	1—50	100
039751	1—50	40	067467	27*)	500			

*) Шу сериядаги облигацияларнинг қолган 49 номерига 40 сўмдан ютуқ чиқди.

Бу жадвал расмий ҳужжатдир. Омонат кассалари ютуқларни газетанинг навбатдаги сони келгандан кейин шу жадвалга мувофиқ белгиланган тартибда тўлайдилар.

Ютуқлар тиражини ўтказувчи комиссиянинг раиси — Тбилиси шаҳар, Первомайский район меҳнаткашлар депутатлари совети ижроия комитетининг раиси Ш. В. ТЕВДОРАДЗЕ.
Комиссиянинг масъул секретари — Н. В. КУЗНЕЦОВА.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469 27221. Пропаганда — 31226. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005. 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

«Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» ва «Ҳақиқати Ўзбекистон» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.
Р. 05757. ИНДЕКС — 64543. № Б — 181.